1883 TIZENHETEDIK ÉVFOLYAM. 338. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, DECZEMBER 10.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt | Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt | Egy hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr.
Franczia-,Olasz-,Orosz-,Török-,Görög-,Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADO-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

Budapest, decz. 9.

A *franczia-khinai* ügyet illetőleg a sárgakönyv közzététele után ép ugy, mint eddig, alig hallani olyan hirt, mely komolyan igényt tarthatna a hitelességre. Igy például legujabban két különböző forrásból majdnem homlokegyenest ellenkező hireket jelentenek. *Párisból* ugyanis azt jelenti egy magántávirat, hogy ottani értesülés szerint a Khinával való alkudozások *Anglia segédlete mellett* folynak tovább s most épen abban fáradoznak, hogy egy *semleges zónát* állapitsanak meg, melynek alapján a megegyezés lehetővé válnék. A «Köln. Ztg.» egy berlini tudósitásában pedig az mondatik, hogy *Angliában* a közvélemény *Khina részén* van s hogy Németországban sem igen rokonszenveznek Anam ellenségeivel.

A *tonkingi vita*, mint egy táviratunk már jelentette, pénteken kezdődött meg a *franczia képviselőházban*. Az első ülésről, mely nagy érdeklődés mellett folyt le, ma a következő részletesebb tudósitás van előttünk:

Riviére, a radikális baloldal tagja volt az első szónok. Birálja a kormány eljárását s hosszas fejtegetésekbe bocsátkozik, melyek nem birják fölkelteni a ház figyelmét. A kormány, ugymond, eltitkolta a parliament előtt a valót. Ő megszavazta a hitelt, de nem akarja, hogy ebben a kormány iránt való bizalomnak csak árnyéka is lássék, mert ez a kormány monarchikus és nem republikánus politikát üz.

Fr. *Charmer*, a második szónok, csatlakozik Riviére rosszaló megjegyzéseihez, de ő is szükségesnek tartja a kért hitel megszavazását. Megjegyzi, hogy a kormány nem kezdeményezte ugyan a tonkingi ügyet, de módot kellett volna találnia arra, hogy befejezze. Védelmezi a Bourrée-féle szerződést, melyet a kormány elvetett. Az összes ügynökök jelentették, hogy a khinaiak tényleg ott vannak Tonkingban, csak a kormány nem akart erről semmit sem tudni. Riviére parancsnok annak idején ezt irta: «Ugy hallom, a kormány megegyezett Khinával. Ez nem volna oktalanság, de ép ezért csodálnám diplomatáinkat.» (Derültség). A kormány Bourrée javaslatát gyakran nevezte rossznak, de hogy az csak merő fantázia, ez legutoljára jutott eszébe. (Tetszés balról). Az eddig tett kiadásokat — mondja végül — nem lehet meg nem szavazni; követtek el ugyan hibákat az ügy vezetésében, de még nagyobb hiba lenne, a vállalatot nem folytatni. (Derültség. Hát akkor ön mit akar?) Charmes erélyesen ismétli: A vállalatot folytatni kell! Midőn egyszer Tonkingot elhagytuk, a keresztényeket üldözték és kirabolták. (*Cassagnac* közbekiált: Ugy jártak a keresztények Francziaországban is! Kaczaj a baloldalon.) Ha Tonkingról lemondunk, csakhamar odajutnának, hogy Kokinkhinát kellene védelmeznünk. Üzenje meg a kormány a háborut, ha szükséges, de ha tárgyalásokat folytat, akkor válaszszon olyan diplomácziai formákat, melyek a dologhoz illenek.

Szintén a kormány ellen szól *Delafosse* bonapartista, annak politikáját az ország érdekei, az igazság és a parliamentarizmus ellen való összeesküvésnek nevezvén. (Tetszés és zaj.) A kért hitelt, ugymond, meg kell tagadni. A kormánynak nincs meg a kellő tekintélye; ő békés megoldást óhajt s ehhez hozzá kell járulni mindenkinek. Lekötötték a nemzet vérét, pénzét és becsületét, a törvényhozás beleegyezése és hire nélkül. Avagy megkérdezték-e a törvényhozást a tuniszi és tonkingi expedicziók előtt? (Tetszés és zaj.) Eljött az idő, hogy véget szakitsák a veszedelmes kisérleteknek. Gyarmatokat nem katonákkal és hivatalnokokkal alapitanak, hanem gyarmatosok is kellenek hozzá. A francziák azonban nem emigrálnak: nincs rá kényszeritő okuk. Minden más nemzet külkereskedelmet iparkodik üzni; a francziák legkevésbbé. Kokinkhinában, mely körülbelül 20 éve van Francziaország birtokában s melyért nagy áldozatokat hoztak, összesen 1600 franczia lakik, s ezek is jobbadán hivatalnokok. Ilymódon csak bürokrata-kivitelt teremtenek. (Tetszés jobbról.) Kokinkhina Francziaországnak évenkint 3 milliójába kerül. Ugyanez lesz az eredménye Tonking birtokának. Németországnak ninesenek gyarmatai, de kivitele folyvást nagyobbodik, mert Németország erős és győzelmes. Francziaországnak nem szétforgácsolnia kellene erejét, hanem egy erős, diadalmas jövőre összetartania. Francziaországnak az összes gyarmatokkal való egész kereskedelme nem lépi tul értékben a 200 milliót. Megér ez ilyen áldozatokat? — Itt a szónok kifárad s az ülést berekesztik.

Londonból jól értesült forrásból alaptalannak jelentik ki azt a hirt, mintha az angol kormányt az egyiptomi kormány megkérte volna, kérdezze meg, vajjon szabad-e Egyiptom számára Angliában katonákat toborzani. Az egyiptomi kormánynak ez a joga mindig meg volt; Abbasznak 20,000 török katonája volt hadseregében s Izmail is mindig toborzott kurdokat, albánokat és egyébféle török katonákat. *A Szudánból* érkező hirek meglehetősen nyugtalanitóan hangzanak, de szakértők azt mondják, hogy a *máhdi* nem képes tovább előnyomulni. Hiteles hir *Hicks* pasa haláláról még mindig nincs.

Budapest, decz. 9.

A **képviselőház** tegnap délutáni 1 órakor tartott rövid ülésében az elnök bejelentette a háznak Kraljevics Benjamin horvát-szlavonországi képviselő halálát. Az elnöki bejelentések után *Csávossy* Béla a gazdasági bizottság előadója bemutatta a ház deczember havi költségvetésének előirányzatát, mely a szerdai ülés napirendjére tüzetett. *Matuska* Péter az igazságügyi bizottság jelentését az 1875. 36. tcz. módositásáról és a járásbiróságok szaporitásáról szóló törvényjavaslat tárgyában. *Kazy* János az igazságügyi bizottság előadója szintén beterjesztett két jelentést, a melyeket az osztályok mellőzésével tüznek napirendre. Egyszere megszünt az általános zugás, csönd lett a házban, *Dániel* Gábor a mentelmi bizottság előadója lépett az előadói asztalhoz és bemutatta a mentelmi bizottságnak Herman Ottó és Szalay Imre, továbbá Onody Géza és végül Verhovay Gyula mentelmi ügyére vonatkozó jelentéseit. *Polonyi* Géza, *Pauler* Tivadar igazságügyminiszter és *Madarász* József felszólalásai után a mentelmi bizottság jelentései a *szerdai ülés* napirendjére tüzték ki. Végül harmadszori felolvasás után a többség elfogadta az indemnyti-javaslatot. A egyzőkönyvnek erre vonatkozó részének hitelesitése után az ülés végét.

A képiselőház *mentelmi bizottságának* jelentése *Verhovay* Gyula képviselő mentelmi ügyében a következőképen hangzik:

A budapesti királyi törvényszék büntető osztálya 33542./B. 1883. sz. alatt Verhovay Gyula képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri.

A kérvény Czárán vizsgálóbiró végzésén alapul, melyben a királyi ügyész inditványához képest a Verhovay Lajos elleni sikkasztási bünügyben Verhovay Gyula vádlottképen való kihallgatását rendeli el.

A mentelmi bizottság ezen ügyet alapos, beható tanulmány tárgyává tette, a legaprobb részletekig megvizsgálta és figyelmét nem kerülte el semmi, mi ezen nézete szerint annyira fontos ügyben a zaklatás tényálladékának megállapitására befolyással lehetett.

Miután a vizsgálati iratokból kitünik, hogy könyöradományok, a melyek a Függetlenséghez beküldettek, más czélokra fordittattak, ezért pedig a lap tulajdonosa s szerkesztője teljes felelősséggel tartozik; világos, hogy ez ügyben zaklatás fenn nem forog és Verhovay Gyula képviselő mentelmi joga a bizottság véleménye szerint már ez oknál fogva is felfüggesztendő.

De ez ügyben, mely természeténél fogva, a mentelmi ügyek rendes keretéből annyira kiválik, nem elégedhetett meg a bizottság azzal, hogy mint azt a rendes keretben mozgó ügyekkel teszi egyszerüen a zaklatás fennforgását vagy fenn nem forgását konstatálja; a bizottság a mellett, hogy a zaklatás fenn nem forgását érinti, rá kíván mutatni a döntő körülményre, mely eljárásában vezette.

A Verhovay Lajos féle sikkasztási ügy kinos feltünést keltett az országban; már kezdetekor, a vizsgálat folyása alatt a figyelem mindinkább eltér az illetőtől, ki ellen az irányozva volt és fokonkint, lassan, de annál belterjesebben irányult Verhovay Gyula képviselő felé.

Verhovay Gyula képviselői állása nem volt képes őt megvédeni a gyanusitások ellen, s a gyanu országszerte hatalmas arányokat öltött.

A mentelmi bizottság nem bocsátkozik annak vizsgálatába, hogy a gyanu alapos-e vagy nem; de miután tény, hogy az létezik, létélét nem ignorálhatja.

Ez a tagadhatatlanul létező gyanu a mentelmi bizottság nézete szerint a legnyomatékosabb ok Verhovay Gyula mentelmi jogának felfüggesztésére; mert vagy alapos a gyanu vagy nem, ha alapos, akkor vétkezik a ház saját tekintélye, vétkezik tagjai szeplőtlen becsülete ellen, ha egy ilyen aljas bünténynyel gyanusitott egyént tagjai sorában megtür és a mentelmi jog paizsával fed; ha nem alapos, akkor épen az illető képviselőnek áll érdekében, hogy magát mielőbb tisztázva a gyanut elnémitsa, akkor épen a képviselőház kötelessége, hogy neki becsülete helyreállitására minden módot megadjon.

És miután sem a bűntény elkövetésének konstatálása, sem a vád valótlanságának kideritése Verhovay Gyula képviselő mentelmi jogának felfüggesztése nélkül nem történhetik, a bizottság Verhovay Gyula képviselő mentelmi jogának ez ügyben való felfüggesztését hozza javaslatba.

Kelt a képviselőház mentelmi bizottságának 1883. évi decz. hó 6-án tartott üléséből.

Gromon Dezső, s. k. a mentelmi biz. elnöke. dr. *Dániel Gábor*, s. k. a mentelmi biz. előadója.

A képviselőház *mentelmi bizottságának* jelentése, *Onody Géza* orsz. képviselő mentelmi ügyében következőleg hangzik:

Megyeri Géza kir. törvényszéki biró mint kiküldött vizsgáló biró 3/1883. V. b. szám alatt Ónody Géza képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri. A kérvényhez csatolt előnyomozati iratok szerint Szeyffert Ede kir. főügyészi helyettes Ónody Géza képviselő ellen a B. T. K. 165. §-ába állitólag ütköző cselekmény miatt panaszt emelt, ezen panasz és a tanuvallomások alapján Lázár kir. ügyész szintén a fentidézett törvénykönyv 165. §-ára hivatkozva, Onody Géza ellen vádiratot adott be és a vizsgálóbiró ezen vádirat alapján a vizsgálatot elrendelte. A mentelmi bizottság, miután az ügyet alapos vizsgálat tárgyává tette, ugy találja, hogy az iratokból a vád tárgyát képező tett elkövetésének akkora mérvü valószinüsége, mekkora a vizsgálat elrendelésére elégséges, kitünik, továbbá, hogy a kikérő biróság ezen ügyben csakugyan illetékes, tehát zaklatás fenn nem forog, Onody Géza képviselő mentelmi jogának felfüggesztését hozza javaslatba. Jelezni kivánja továbbá a bizottság, hogy Onody Géza mentelmi jogának felfüggesztését egy a bizottsághoz beadott és az iratcsomóhoz csatolt irásbeli nyilatkozatban maga kérte. Kelt a mentelmi bizottság 1883. évi deczember hó 7-én tartott üléséből. Gromon Dezső s. k., a mentelmi bizottság elnöke. Dr. Dániel Gábor s. k., előadó.

A főrendiházban a keresztények és zsidók közötti házasságkötésről szóló törvényjavaslat fölötti, holnap kezdődő vita előreláthatólag szokatlan nagy mérveket fog ölteni. *A törvényjavaslat elleni szólásra* eddigelé *Simor* herczeg-primás, *Haynald* bibornok, *Samassa* érsek és *Schlauch* püspök, *a törvényjavaslat mellettire* b. *Majthényi* László, gróf *Vay* Miklós, gróf *Andrássy* Gyula és b. *Lipthay* Béla vannak előjegyezve. Mint hirlik, a holnapi ülésen a főpapság 38—40 tagja, továbbá *több ifjabb mágnás* fog megjelenni, a kiket rávettek a törvényjavaslat elleni szavazásra, köztük néhányan életükben először fognak a főrendiház ülésében részt venni. A törvényjavaslat mellett valószinüleg 80—85 tagja a főrendiháznak fog szavazni.

A «Budapesti Közlöny» tegnapi száma közli *Madarassy* Pálnak s *Kőffingernek* lapunkban már előre jelzett kinevezését. *Kőffinger* pénzügyminiszteri államtitkár az államtitkári ügyek vezetését csak január 1-én fogja tényleg átvenni. *A pénzügyi közigazgatási biróság* a törvény értelmében természetesen szintén csak január 1-én kezdi meg hivataloskodását. A biróság egyes tagjainak kinevezései e hó vége felé fognak megtörténni. Az *ügyrend*, melyre a törvény utal, a minisztertanács által *már végleg meg lett állapitva* és az erre vonatkozó miniszteri rendelet közelebbről meg fog jelenni.

VIDÉK.

* **A pestmegyei tisztujitás** tárgyában a pilisi felsőjárás f. hó 7-én tartotta meg értekezletét Ó-Budán. Az értekezlet elvi megállapodásként kimondta, hogy a jelenlegi tisztviselők megválasztását támogatja. A megjelent bizottsági tagok nagy többsége az esetleg megüresedő árvaszéki ülnök égre *Madarassy* Pál árvaszéki jegyzőt, az 5-ik aljegyző vagy árvaszéki jegyzői állásra *Lángos* Kálmán tiszteletbeli aljegyzőt, az árvaszéki ügyészi állásokra *Kiss* Ignácz jelenlegi és *Wiener* Sándor tbeli alügyészt óhajtja megválasztani.

* **Vasmegyében** az uj megyei bizottság f. hó 11-én tartja alakuló gyülését. A megyei tisztujitás tárgyában alakult Reiszig-párt decz. 10-én délután 4 órakor Szombathelyen a Sabariában értekezletet tart.

* **Csongrádmegye** uj székhelyén *Szentesen* f. hó 10-én tartja első törvényhatósági bizottsági gyülését az uj megyeházban. Rónay Lajos főispánnak megnyitó beszéde után a szentesi elöljáróság az egyházi hatóságok és egyletek testületileg fogják örömüket kifejezni a főispán és törvényhatósági közgyülés előtt a felett, hogy a megyeház Szentesen felépült és abban a törvényhatóság müködését megkezdte.

* **A szolnokmegyei** tisztujitásra vonatkozólag a Jász-Nagy-Kun-Szolnok szerint a következő ujabb kijel lések történtek: a főügyészi állásra Kerekes Géza és Bagossy Károly, az árvaszéki elnöki állásra Pólya Béla mostani megyei főügyész, Kiss László a jelenlegi árvaszéki elnök, Pethes Pál jelöltetett a főjegyzői állásra.

Országos ügyvéd-gyülés.

A budapesti *ügyvédi kör* e hó 8-án d. e. 10 órakor *Burián* János elnöklete alatt közgyülést tartott, melyen rendkivül érdekes vita folyt *az ügyvédi kar országos szervezésének* kérdése fölött. Az ügyvédgyülés eszméje osztatlan helyeslésre talált s egyhangulag akklamáltatott és annak előkészitésére s egybehivására egy teljhatalmu 45-ös bizottság küldetett ki, mely magát korlátlan számban kiegészitheti vidéki tagokkal. A vita sulypontját dr. Dell' Adami Rezső és dr. Sik Sándor felszólalásai képezték. A mozgalom irányára nézve kétféle áramlat mutatkozott. Dr. *Dell'Adami* Rezső szerint a mozgalom éle a kamarák ellen fordulna, mivel azok nem képesek a kar érdekeinek hathatós képviselésére, hanem inkább a kormány expozituráit képezik. Nem függetlenek s nem birnak kifelé befolyást érvényesiteni. A másik irányt dr. *Sik* Sándor képviselte. Álláspontja szerint a kamarai intézmény ugyan reformot igényel, s kellene is programmot kitüzni, de ez önálló kérdés, a kar országos szervezése nem a kamarai intézmény destruálására, hanem kiegészitésére legyen hivatva. A territoriális szervezetü kamarák *mellé* szükséges egy országos ügyvédi testület, az igazságügyi érdekekkel azonos ügyvédi érdekek állandó képviselésére. Szerinte a kamarák mint helyi közegek első sorban a helyi ügyvédség rendbentartására vannak hivatva, nem tanácsos folyton országos dolgokat követelni tőlük:

ezért nem kell ezt az önkormányzati intézményt bántani, hanem inkább nemesbitésén kell fáradozni, de ugyanazért szükséges a nagyobb szabásu kari feladatok számára egy azoknak megfelelő organizáczió. Az ülésnek, mely a nagy számban megjelent tagok feszült érdeklődése mellett egész 1 óráig tartott, lefolyását következőkben közöljük.

Az elnök megnyitván a gyülést, a jegyzőkönyv hitelesitésére *Végh* Arthur és *Konkoly* József ügyvédeket kéri fel.

Bernáth Béla titkár felolvassa az évi jelentést.

Az évi jelentés tudomásul vétetvén, következett a *számvizsgálók* jelentése, mely elfogadtatott s a felmentvény megadatott. Végül felolvasták a jövő évre szóló költségelőirányzatot.

Az elnök a válsztmányi tagok s tisztviselők megválasztására szavazatszedőkül *Morlin* Imre elnöklete alatt *Becsaághy*, *Német* és *Fridvalszky* tagokat kéri fel. Tiz perczenyi szünet után, mely alatt a választás megejtetik, következik az érdemleges napirend.

Az *alapszabályok* ama §-át, mely szerint a közgyülés csakis a tagok egy harmadának jelenlétében határozatképes, egyhangulag ugy módositották, hogy 40 tag je enléte elegendő.

Következik a napirend legfontosabb tárgya: *az országos ügyvédgyülés* összehivása iránt tett inditványok fölött való tanácskozás.

A titkár felolvassa dr. *Dell'Adami* Rezső inditványát, a müködő bizottság javaslatát, a választmány előterjesztését, melyben a választmány inditványképen kimondja, hogy az országos ügyvédi értekezlet egybehivását óhajtandónak tartja s ennek előkészitésere 30 tagból álló bizottság teljhatalommal kiküld ssék, mely az észlelt viszonyok s körülményekhez képest, a *mennyiben ezt czélszerünek tartja*, egybehivhassa az értekezletet. Ezután felolvassa a titkár a választmány inditványával szemben dr. *Sik* Sándor inditványát, mely nem kivánja bizottságra bizni annak mérlegelését, vajjon czélszerü-e az ügyvédgyülés összehivása, hanem azt inditványozza, hogy küldessék ki egy 30 tagu müködő bizottság, mely magát korlátlan számban vidéki kartársakkal kiegészithes e és mely egyenesen megbizatik azzal, hogy a gyülés mielőbb való létrehozatalára minden szükséges előkészületet belátása szerint megtegyen s azután az orsz. ügyvédgyülésnek Budapestre való összehivása iránt intézkedjék.

Az elnök kijelenti, hogy a választmány már határozván, dr. Sik Sándor inditványa mint önálló inditvány fog szavazás alá bocsáttatni. Következik az érdemleges vita. Felkéri dr. *Dell'Adami* Rezsőt a választmány elé terjesztett inditványanak indokolására.

Dr. Dell' Adami Rezső: Hosszabb beszédben fejtegeti a mozgalom genezisét, czeljait és szükségességet és czáfolta azok kislelkü aggályait, a kik összekulc olt kezekkel akarják bevárni a jobb jövőt. Gyermekes, naiv illuzio volna ugyan — ugymond — azt remélni, hogy e mozgalom azonnal meg fogja teremteni gyümölcseit, hogy az országos szövetkezet felszólalására azonnal meg fognának alkottatni az annyiszor sürgetett igazságszolgáltatási és ügyvédségi szervezeti reformok és lerontatni azoknak legnagyobb akadályai: a jelen igazságügyi vezetés nyomorult volta és a közvéleménynek ellenszenves áramlatai. De másrészt ép oly karhoztatandó a pessimismus véglete, a meddő közöny és semmittevés. Kivivni lehet és kell első sorban, kezdetnek azt, hogy az ügyvédi kar szava és érdeke *egyáltalán sulylyá legyen a döntő mérlegen*, (tetszés) a hol ma semmi; de ezt egyesek, ezt az alárendelt hatóságokként szereplő kamarák nem tehetik, ehhez ereje csak a kar egészének, egyesületének lehet. Hogy mivé fokozódható, mire használható e súly, az függni fog az egyesület müködésétől, a tagoktól, a kartól. A módot, az alkalmat, a keretet kell csak megteremteni. Megiehet, hogy ez alkotás gyümölcsét csak egy jövő nemzedék élvezi, pályautódaink, kikhez csak eszményi kötelékek füznek. De ha valami, ugy az képes a közvéleményt megnyerni számunkra, hogy önzetlenül, ideális czélokért is tudunk buzdulni, áldozni. Jutalmunk a teljesitett kötelesség tudata, melyiyel magunknak, hivatásunknak, a közügynek tartozunk. Magunk között nemesebb erkölcsökre, szolidáritásra ösztönözni és kifelé az ideálok kultuszát ébrentartani, nekünk csak ez uton lehet, és ezért érdemes a küzdelem, az áldozat. (Élénk helyeslés.) Nem kell a tarsulas előnyeit sokat bizonyitgatni, im ott a külföld és hazánk példája, mely mutatja, hogy ma minden hivatás országos szervezkedésre törekszik és hogy csak ekkép tud érvényesülni. Mi, kik az államtól ma semmit sem várhatunk, k tszeresen vagyunk erre utalva.

Hogy eddigi képviseletünk lehetetlen volt, bizonyitja az a tény, hogy az összes kamrák évenkint ismételt egyhangu követelményei meg sem hallgattattak. Ellentétben vannak azok és az igazságügyi kormány politikája: egyik közülök okvetlenül téves. De midőn látjuk, hogy az ügyvédi kar óhajai azonosok a birói s jogirói kar, az egész szakértelmiség minden alkalommal félreérthetlenül nyilvánuló nézeteivel, azonosak a külföldi irodalom és törvényhozás modern fejleményeivel, akkor nem lehet kétségünk az iránt, hogy nem mi küzdünk a haladás és igazság ellen, hanem az az igazságügyi kormány, mely tetlenül engedi pusztulni azt, mit felemelni hivatva lenne.

A kibontakozás ebből a nyomorult állapotokból csak ugy lehetséges, ha e téren is a korszerü állami és társadalmi ujjászervezés megtörténik. Ha a birói kinevezés veszélytelenné tétetik, a nyilvános, kötelező pályázat, az irodalmi érdemek és a birói tehetség szakértő méltatása, a tapasztala szerzéshez szükséges gyakorlat kelléke, a valódi elmozdithatlanság és anyagi függetlenség, valamint a komoly felelősség biztositása által. De mindezen gaianeziák kivihetetlenek.

E szellem megtörésére, a közvélemény meghóditására meg kell ragadni minden eszközt és igy meg kell ragadni az országos szervezkedés alkalmát is. (Éljenzés.)

Dr. **Sik** Sándor: Dr. *Dell'Adami* beható indokolása után nem tartja szükségesnek a további érvelést, csakis a *Dell'Adami* által kifejtett programmpontok némelyikére kiván megjegyzéseket tenni, és motiválni ama pontokat, mi1yekre nézve a választmány inditványától eltér. Mindenekelőtt pedig felelni kiván azoknak a pessimistáknak, kik azért ellenzik az ügyvédgyülés eszméjét, mert hiábavalónak tartanak minden törekvést. Azt kérdik, mit akarunk tulajdonképen? Mi praktikus czelja legyen annak a szervezkedésnek. Az a czélja, ugymond a szónok, hogy szervezkedjünk. Egyelőre ez nagyon elég programmnak. A joga zok büszkeséggel tekinthetnek vissza az utolsó évtizedre. A haladás, melyet hazánkban a jogirodalom és igenis ennek behatása alatt, a judikatura felmutat, meglepő. Egész uj szellemvilág az, mely törvénykezésünkben képződik, s mindenütt visszatükröződnek az irodalom terén lancirozott reformeszmék, a joakarat, az öntudatos törekvés egy jobb jövő felé. Csak egy hiányzik még: tekintélyes szakbeli *közvélemény*.

Csak egyet emlitek: folyton hangoztatják, mennyi az ügyvédi szelem. S szól-e köztük valaki? Senki. (Ugy van!) Négyezer ügyvéd van az országban, de senki sem hallatja szavát ott, a hol hatna, a nyilvánossag terén.

Az ügyvédi reformtörekvés első előfeltételét az képezi, hogy szervezkedjünk. Jobban kell közelednünk egymáshoz. (Zajos tetszés.) Ma van sok ügyvéd az országban, de ügyvédi kar tulajdonkepen nincs. Az egyénekből kari testület legyen? Négy ezer jogvédő ha kezet fog, ez teremtene tekintélyes szakbeli közvéleményt, olyat melynek votuma nagyon is ponderálna.

Egész más czélok lebegnek a szónok szeme előtt, midőn az ügyvédi kar országos szervezésére gondol, s egész más hivatása és czelja van szerinte a kamarának. Mind a kettő kell. Nem destruálni a kamarai intézményt, hanem azt kiegésziteni lenne az ügyvédgyülés hivatva. Szónok hivatkozik azokra, miket e részben az 1881. kamarai közgyülés alkalmából a «Jogtud. Közl.» mondott. A kamarai intézmény ellenzői szonok szerint többnyire a következőképen okoskodnak: Mit tett a kamara azóta, hogy fenáll? Semmit. Ha felszólal, a miniszteri fogalmazók papirkosaránák dolgozik; sem a kar tekintélye, sem keresete gyarapodást tőle nem várhat; nem egyéb, mint adószedő hivatal s fegyelmi ostor; egész szervezete csak arra való, hogy egyesek ambicziójának szolgáljon. Körülbelül igy okoskodnak a kamara ellenzői. Szonok nem igy gondolkodik. A kamarai intézmény — ugymond — létesitett tulajdonképen csak ügyvédi kart. Behozatala előtt ügyvédeskedett boldog-boldogtalan; százakra ment azok száma az országban, a kik oklevél nélkül, hivatlanul becsempészték magukat a jogvédők sorába; senki sem kereste, k, mikor verifikálta őket. Ellenben ma ... (Közbeszólás: Hát a jegyzők?)

Dr. **Sik** Sándor: Hát a jegyzők? Zugirászkodás volt és lesz. Hisz még rendeleti uton is szabályozzák nálunk a zugirászok taksait. (Ugy van!) De azért mégis csak lényeges a különbség a ma és a mult között: a kamarai intézmény nagy részében elseperte a jogosulatlan képviseletet. Hisz minden tárgyalási szobában ott függ a kamarailag bejegyzett ügyvédek és ügyvédjelöltek lajstroma. Maga az ügyvéd áll ott a jogosult és a hivatlan képviselet elhatároló vonalánál.

A kamarai intézmény behozatala óta az ügyvéd fölött az ügyvéd gyakorolja a fegyelmi hatóságot. Igaz, hogy felsőbbfokulag a kuria, de ez épmég orvoslandó sérelmet képez, különösen szemben azzal az anomaliával, hogy a birák fölött tisztán birói hatóság itél fegyelmi ügyekben. De legalább megvan elvben az autonomia s legalább részben megvalósitva is. Az önkormányzat eme legfontosabb joga a legtöbb panasznak képezi forrását.

Vagy a biróságra bizassék az ügyvédek fölötti fegyelmi hatóság? A franczia ügyvéd azt sem türi, hogy az ő munkadija fölött a biró döntsön. Nekünk a törvényszéki elnök nevezze ki fegyelmi biráinkat? A járásbiró nemcsak az ügyvéd költségei, hanem tisztessége fölött is itéljen? Ha pedig mindez nem kell, mi kell? Ne legyen senki, a ki fegyelmi hatóságot gyakorol? Szónok lehetetlennek tartja, hogy ezt mondja az az osztály, a mely csakis erkölcsi piedestal-on bir létjoggal. Egyik leghangzatosabb panasz továbbá az, melyet dr. *Dell' Adami* is különösen kiemelt, hogy az irányadó körök, kormány és törvényhozás nem hallgatnak a kamara felszólalásaira és jogi véleményeire. A kamarák feladatai közé a kar tekintélyének megóvásán s az egyes ügyvédi sérelmek megtoroltatásán kivül a jogszolgáltatás reformja iránti javaslatok tétele is tartozik. Azonban a mint tönkretette a megyéket a magas politika, s az utak roszszak maradtak: ha a kamarák folyton törvényhozási feladatokban vajudnak, meg van a veszély, hogy eltalálják hanyagolni sajátlagos teendőiket. A kamara első sorban a helyi ügyvédség rendbentartására s e czélból rendes házi müködésre van hivatva; nem tanácsos folytonosan országos dolgokat követelni tőle. Teendői fontosak, de első sorban helyi érdeküek. Ezért nem kell ezt az önkormányzati intézményt bántani, hanem inkább nemesbités n fáradozni, de ugyan ezért kell a nagyobb szabásu kari feladatok számára egy azok ak megfelelő organizácziót teremteni. Ne csodáljuk mi azt, hogy a kamara nem bir elég befolyással kifelé. Hiszen csakis egy szük territorium ügyvédségét képviseli. Helyi közeg. A képviselőnek annyi sulya van, mennyit a megbizó adhat. Az országos ügyvédi kar érdekeit kellő hatálylyal csak oly képviselő testület érvényesitheti, melynek háta mögött az egész ügyvédi kar áll. S épen arra, a mi a legfontosabb, a kar tekintélyének érvényesitésére nem alkalmasak elegendő mérvben a territoriális szervezetü kamarák. A kamarák mellé *országos ügyvédi testületet* kell szervezni, az igazságügyi érdekekkel azonos ügyvédi érdekek állandó képviselésére. (Helyeslés.) Ily országos testület alapitása képezné a főczélt, mely miatt az első országos ügyvédgyülés mihamarabb összehivandó.

Ezután polemizál a szónok a választmány inditványa ellen, mely szerint bizottság küldessék ki annak nyomozására, vajjon időszerü lenne-e az ügyvédgyülés összehivása. Szónok ezt sem szükségesnek, sem helyesnek nem tartja. Döntsön a közgyülés. De ne határozza azt, hogy majd egy bizottság határozzon. Müködő bizottság küldessék ki az ügyvédgyülés összehivására, mert a technikai előkészités teendőire egy közgyülés nem alkalmas; de az eszme elvben el- vagy el nem fogadására a közgyülés az illetékes forum. Nincs semmi szükség előzetes bizottsági expertise-re. Szónok szerint az eszme feltétlenül időszerü, feltétlenül szükséges, megvalósitása feltétlenül lehetséges. (Éljenzés.)

Dr. **Zsigmondy** Jenő: Elismeri, hogy abban, a mit dr. Sik Sándor előadott, igen sok igazság van, de azt nem helyesli, hogy az ügyvédgyülés, mint azt *Sik* követeli, okvetlenül már jövő évre összehivassék. A választmány behatóan tárgyalta a kérdést és azt ohajtaná, hogy a kivitel a siker garancziáját is hordja magában. Ha az áll, hogy az érdeklős általános, amugy is fog öszszehivatni, de ép ezt nem lehet előre tudni s ezért szükséges, hogy előzetesen egy bizottság vizsgálja a helyzetet s csak akkor hivja össze, ha a siker iránt meggyőződött.

Dr. **Sik** Sándor: Utal a politikai és szakbeli sajtóra, hol annyiszor sürgették ezt az eszmét. Törvényhozás, igazságügyi kormány s a minden oldalról ellenségesen inspirált közvélemény eléggé gondoskodtak arról, hogy minden ügyvéd érezze a szervezkedés szükségességét. A helyzetet is ismerjük mindannyian: előzetes szakértői bizottság kiküldése szerinte csak időpazarlás lenne.

Dr. **Bernáth** Béla: Helyesebbnek tartja a bizottságot korlátolt hatalommal felruházni, s előbb a konkret helyzetet megvizsgálni s csak azután a megvalósitás terére lépni.

Dr. **Králik** Lajos: Igen hatásos felszólalásokat hallott, de a lelkes felszólalásokban egyet nem talált, azt nem bizonyitották be, hogy megvannak az eszme megvalósitására szükséges előfeltételek. Nincs meg a programm. Kétféle áramlat nyilvánul. Az első dr. Dell' Adami beszédében, ki azt hiszi, hogy az országos ügyvédgyülés még nagyobb fontosságu a kamarai intézménynél, mely szerinte élettelen és majdnem felesl ges; a másik dr. Sik Sándor által képviselve, ki a rendes müködés tekintetében a kamarákra fekteti a fősulyt, és csak az országos ügyvédi kar állandó képviselésére a kamarak mellett országos ügyvédi testület organizálását kivánja. Szónok helyesli a választmány felfogasát. Vakon bele menni egy nagyobb szabásu akczióba nem tanácsos. Utal arra, hogy az eszme már egy izben felmerült, tárgyaltatott, s elejtetett. Nem helyes elkoptatni ezt a hatalmas fegyvert. Csak akkor szabad ehhez nyulni, ha a siker előre lehetőleg garantirozva van. Hozzájárul a választmány inditványához.

Dr. **Dell' Adami** Rezső: felszólal, mert előadása talán helytelenül értelmeztetett. Ő a dr. Sik Sándor által kontemplált czélt tévesnek tartja. A mit maga részéről az ügyvédség szabadsága ellen felhozott, nagyon indokoltnak tartja. A koldulás szabadsága nem szabadság, hanem rabszolgaság. Ő a jogos anyagi érdekek melletti küzdelmet nagyon fontosnak tartja (dr. Sik Sándor közbeszól: Ebben egyetértünk.) s az indolenczia, mely miatt dr. Sik panaszkodott, épen az existenczia gondjai által okoztatnak. Sik eltér tőlem a kamarákra vonatkozó felfogást illetőleg is. Én nem a kamarai intézmény eltörlése, hanem a szervezet reformálása mellett vagyok. (Dr. Sik: akkor ebben is egyetértünk).

Králik ellen megjegyzi, hogy egyelőre igenis elegendő programmnak az első kezdeményezés a szervezkedésre. A mikor ezen eszme egy izben elejtetett, az nem kedvezőtlen tapasztalatok, hanem egyesek személyi, politikai szempontjaiból történt. Végül kijelenti, ha bizalmatlansága lenne a kiküldendő bizottság iránt, hogy az majd halogatja az ügyet, ő is dr. Sik inditványa mellett szavazna, de ő reméli, hogy a bizottság őszintén és erélyesen fog hozzá látni az előkészületekhez.

Az elnök: felteszi szavazásra dr. Dell' Adami, a választmány és dr. Sik Sandor inditványait.

Dr. Dell' Adami Rezső: megjegyzi, hogy ő elfogadván a választmány inditványát, csak ez és a Siké marad szavazásra.

Dr. Unger Alajos: miután ugy a választmány, mint dr. Sik inditványa elvben megegyez az eszme szükségességében, de lehetnek, kik azt elvben is ellenzik, inditványozza, hogy előbb bocsáttassék szavazásra maga az elvi kérdés.

As elnök: ekkép tevén fel a kérdést: a közgyülés *egyhangulag elfogadja, hogy az országos ügyvédi értekezlet mihamarábbi összehivása óhajtandó*.

Dr. Somogyi Miksa: inditványozza, hogy külön tétessék fel az a kérdés, mily hatáskörrel ruháztassék fel a kiküldendő bizottság és külön, hogy mily számu legyen.

A közgyülés többsége elfogadja a választmány inditványának azt a részét, hogy *a bizottság a beszerzendő adatok alapján, a menynyiben azok szerint czélszerünek tartja, intézkedjék az ügyvédgyülés egybehivása iránt*. A bizottság száma *Bálint* Ferencz javaslatára 45 tagban határoztatott meg.

Dr. Virava József: szükségesnek tartja, hogy a bizottság számának meghatározásánál szavaztassék dr. Sik Sándor inditványának a vidéki ügyvédség bevonásáról szóló része is. Dr. **Zsigmondy** Jenő: helyesnek tartaná, hogy dr. Sik Sándor inditványának azon része, mely szerint a kiküldendő bizottság felhatalmazandó, hogy magát belátása szerint korlátlan számban vidéki kartársakkal kiegészithesse, mint önálló inditvány szavazat alá bocsáttassék. (Helyeslés.) Dr. **Sik** Sándor: röviden indokolja inditványát. Mi sok irányban itt a fővárosban, ugymond, nem is tudjuk, de vidéki kollegáink tudják, hol s miben van baj. Ajánlja inditványát elfogadásra.

Az elnök: feltévén a kérdést, a közgyülés dr. Sik Sándor ezen inditványát egyhangulag elfogadja.

Következett az országos ügyvédi értekezlet előkészitésére és összehivására kiküldendő bizottság tagjainak megválasztása és pedig megválasztattak a következők: Andaházy László, Bálint Ferencz, Baintner Imre, Bernáth Béla, Burián János, Chorin Ferencz, Darányi Ignácz, Dell'Adami Rezső, Fayer László, Fábry István, Friedvalszky Sándor, Funták Sándor, Győry Elek, Hodossy Imre, Hegedüs Károly, Imre Aurél, Kisbaári Kis Ferencz, Környei Ede, Kelecsényi Ödön, Králik Lajos, Liedemann Károly, Lovrich Gusztáv, Literáty Ödön, Morzsányi Károly, Mezei Mór, Morlin Imre, Nyiry Lajos, Novák Sándor, Német József, Rácz Károly, Schreyer Jakab, Sámuel Lázár, Stiller Mór, Schmidt Titusz, Schmidt Ignácz, Szedenics István, Sik Sándor, Szelényi Károly, Siegmund Vilmos, Teleszky István, Tarnay János, Unger Alajos, Vég Arthur, Virava József, Zsigmondy Jenő.

Ezután felolvastatott a tisztviselői kar választásának eredménye, mely szerint elnök: Burián János, alelnök: Unger Alajos, gazda: Baintner Imre, titkár: Bernáth Béla, pénztárnok: Novák Sándor, ügyész: Morzsányi Károly, könyvtárnok: Sámuel Lázár. *Választmányi* tagok: Brüll Ignácz, Darányi Ignácz, Dell'Adami Rezső, Friedmann Bernát, Győry Elek, Hegedüs Károly, Hodossy Imre, Jeszenszky Danó, Liedemann Károly, Lovvich Gusztáv, Mezei Mór, Matuska István, Milassin Mihály, Melczer Lajos, Német József, Nyiry Lajos, Schreyer Jakab, Siegmund Vilmos, Somogyi Miksa, Schmidt Titusz, Stiller Mór, Szohner Lajos, Szedenics János, Virava József. *Számvizsgálók:* Fábry István, Králik Lajos, dr. Zsigmondy Jenő.

Ezzel a napirend kimeritve lévén, elnök a gyülést bezárja.

UJDONSÁGOK.

— decz. 9.

— ***Személyi hirek.*** *József* főherczeg kiséretével együtt ma reggel Budapestről Alcsuthra utazott. — Báró *Orczy* Béla ő felsége a király személye körüli miniszter Bécsből a fővárosba érkezett. — Herczeg *Esterházy* Pál soproni főispán családjával együtt székhelyére érkezett, hol a telet tölteni fogja. — *A dán trónörököspár* ma szigoru inkognitóban Berlinbe érkezett és egy fogadóba szállt meg. — *Alfonz* spanyol király a Diritto madridi távirata szerint a télen nem megy Rómába.

— **Királyné ő felségéről** egy berlini lap budapesti levelében a következőket olvassuk: «A sajtó egyhangulag közli azt a hirt, hogy Erzsébet királyné az idén nem megy Irlandba, hogy a vadászatok elmaradnak és az irlandi vadászistállót feloszlatták, illetőleg haza hozták. Ez adat k mind helyesek; királynénk egyáltalán nem fog többé Irlandban vadászni, sőt valószinü, hogy itthon is le kell mondania nemcsak a vadász-sportról, de talán még az annyira szokásává lett lovaglásról is. Az oka ennek az a *szerencsétlenség*, mely a felséges asszonyt nem rég érte és a mely ugyan komolyabb következmények nélkül maradt, de könnyen nagyon rosszul végződhetett volna. Emlékezhetünk a hetek előtt szárnyalt hirre, hogy a királyné beteg és nem távozhatik a szobából. A királyasszony akkoriban *leesett a lóról* és megsérült, szerencsére nem veszélyesen, de mégis annyira, hogy a király és a fenséges család nagyon kérték a királynét hogy jövőre vigyázóbb legyen és kevesebbet lovagoljon Ő felsége engedett a kéréseknek és lovaglási szenvedélyét ezentul mérsékelni fogja».

— **Albrecht főherczeg családja.** Arco déltiroli klimatikus gyógyhelyről táviratozzák nekünk mai keltetel: *Albrecht* főherczeg leánya, a *württembergi* herczegné egész családjával itt időz. A herczegné leánya *Amália* herczegnő, *Albrecht* főherczeg unokája, a multkor egy hangverseny alkalmával meghütötte magát és betegen fekszik. Dr. *Braun* Gusztáv egyetemi tanárt távirati uton hivták a fiatal herczegnőhöz.

— **Hirlapirók a spanyol király előtt.** Jelentettük, hogy *Alfonzo* spanyol király kihallgatáson fogadta e hónap 6-án a «Kölnische Zeitung», a «Kreuzzeitung» és a «National Zeitung» levelezőit. A rajnai lapnak a következőket sürgönyzi ez érdekes audiencziáról tudósitója: A király sajnálkozását fejezte ki azon, hogy a hirlapirok nem voltak a tegnapi hadgyakorlaton; sokkal derekasabban viselték ott magukat a katonák, mint a madridi szemlén. «Akkor — mondá a király — rosszul lépdelt a gyalogság; nem voltam megelégedve; de tegnap meglehetősen kielégitettek a gyakorlatok. De különben figyelembe kell venniök, hogy ez idő szerint szabadságon vannak a legjobb katonák. Hadseregem kitünő a támadásban; katonáim ugy rohannak az ellenségre, akár csak az ördögök; a védelemre kevésbbé alkalmasak. Nehezükre esik, hogy kisebb szakaszokra oszolva tétlenül várják és türjék az ellenség tüzelését, azért eresztettem én őket a háboru alatt az ellenségre, mert észrevettem kedvetlenségüket. Mikor Spanyolországba kerültem, tiszteket találtam itt katonák nélkül. Sokat fáradoztam, mig megteremthettem a hadsereget. Kénytelen voltam fegyenczekből alakitani zászlóaljakat, kik nem ismerték a fegyelmet, de azért kitünően harczoltak. Ilyen zászlóaljakkal vonultam ki Madridból. A guardia civil igazi hősökből áll, kik közül egy-egy szembe száll tizenkét rabloval is; zászlóaljakban nem sokat érnek, hanem kiváló csendőrök. Önérzetük akkora, hogy még szivart sem fogadnak el ajándékba. Önök uraim, ha voltak már előbb is Spanyolországban, sok változást fognak tapasztalni, de fájdalom még most is igen sok a tennivaló. Sokat megértem, de életemnek legszebb napjai azok voltak, melyeket a bécsi Therezianumban töltöttem. Soha sem felejtem el e napokat, de a német nyelvből sokat elfeledtem; olyan szavakat csinálok gyakran, minőket nem ösmer e nyelv. Örülök, hogy a jogtudományi akadémiában mondott beszédemet jól értették. Ez onnan van, mert a madridi tájszólást beszéltem; különben értek az andaluziai szójáráshoz is. Azután meg nagy önbizalommal beszélek, tudva, hogy senki sem fog ócsárolni. Fiatalabb koromban jobb szónok voltam, mint a milyen most vagyok; 1876-ban, midőn Barcelonába érkeztem, hogy a carlisták ellen átvegyem a főparancsnokságot, mielőtt lóra ültem volna, beszédet mondottam, melyet akkor fölöttébb dicsértek. — Eddig jól ment minden. Ha meg akarják itélni a legujabb eseményeket, különösen azt a fogadtatást, melyben Németországból visszatérve részesültem, ugy meg kell gondolniok, hogy két dolog mélyen gyökeredzik a spanyol nép jellemében: az idegenkedés a francziáktól s a gyülölet a mórok ellen, kik sok kárt okoztak az országnak. Semmi sem lehetett nagyobb hasznomra, mint a párisi események. Nem kell csodálkozniok azon a szives vendéglátáson, melylyel az önök trónörökösét fogadták. Népem örökké egybe lesz füzve Németország népével. — A hirlapirok egy óránál tovább voltak a királynál, ki meleg kézszoritással bucsuzott el tőlük.

— **Budavár visszafoglalása.** A főváros képzőművészeti bizottsága tegnapi *Gerlóczy* Károly alpolgármester elnöklete alatt tartott ülésén tárgyalta a kiküldött albizottság javaslatait, a *kétszázados ünnep* programmjára nézve. A történelmi kiállitás eszméjét (1886. aug. 15-től október 31-ig) azzal fogadták el, hogy a hely iránt az elhatározást tartsák függőben. Erre 6000 frt fog előlegül kéretni a közgyüléstől. Helyesléssel vette a bizottság azt is, hogy 1881. szeptember 1-én a történelmi társulat közgyülése szeptember 2-án, a hálaadó isteni tisztelet a Mátyás-templomban és az emléktáblaleleplezés a bástyafokon, szeptember 3-án a főváros közgyülése s utána aláirás utján bankett legyen és végre szeptember 8-án népünnep rendeztetnék, este tánczvigalommal a redoutban. Az ünnepélyek napján a szinházakban felváltva diszelőadás tartassék. Vita volt a fölött, hogy a főváros közgyülésén lotharingiai Károly és Petneházy Dávid arczképeinek vagy mellszobrainak leleplezése szintén ily praeczizitással javasoltassék-e, mivel erős kétség forog fenn, hogy Petneházy Dávid arczképe meg van-e. Eszményi arczképet késziltetni pedig nem felel meg a czélnak. A leleplezésre nézve a bizottság tehát csak azt fogja mondani, hogy készittessék a közgyülés alkalmára valamely az eseményt megörökitő müvészeti tárgy s az lepleztessék le. Ilykép a végrehajtásnál szabad keze lesz a bizottságnak arczképet, szobrot vagy történeti képet állittatni elő, a szerint, a mint jobb nak bizonyul. Az ünnep egyik lényeges részének ismer-

tetik el a történeti *monografia* «Budapest 1686-ban.» Ez képekkel, térképpel, topografiai rajzokkal és fakszimilékkel lesz ékitve s többen már javaslatba is hozták, hogy a mü megirására Salamon Ferencz kéressék föl. Mindenesetre gondoskodni kell, hogy a mü az ünnepek kezdete előtt megjelenhessék és az ünnepélyen árultathassék. — Felhozták azt is, hogy jobb lenne e mü megirását általában a történelmi társulatra bizni. A közgyülés elé e tárgyban még pozitiv inditvány nem megy. Helyesnek találták az olcsó, népszerü monografia megirását is. Az *érmekre* nézve, a miknek veretése aranyból, ezüstből, bronzból hasonlóan ajánltatik, Thaly ajánlta, hogy az érmek egyik lapja az 1686-ban, a felszabaditás emlékére veretett érmekről vétessék. A társadalmi uton létesitendő diszmenetet a bizottság nem a népünnepre, hanem a szeptember 2-iki, budai felvonulásra kivánja fenhagyni. Mindent összevéve az albizottsági programm az emlitett csekély változtatással a közgyülés elé partolólag fog vitetni és a költségekre a bizottság kérni fog mindössze 20,650 frtot s remélhető jövedelmül 13,200 forintot vesz föl, tehát 7400 frt deficzit lenne, hol föl nem volna tehető, hogy a történelmi kiállitás (fegyverek, jelvények, iratok, rajzok stb.) kielégitőleg jövedelmezend. Az ünnepélyekre az uralkodóház minden tagja s mindazon családok meg fognak hivatni, a melyeknek ősei Buda ostromában részt vettek.

— **A párisi börze légberöpitése**. Párisból irják lapunknak: Óriási bűntény tervét fedezte föl a párisi rendőrség. Anarchista munkások összeesküdtek, hogy csütörtökön déli egy órakor levegőbe röpitik a párisi börze palotáját, mikor ott vagy ezer bankár és pénzember van összegyülve. A terv ugy volt kieszelve, hogy az összeesküvők meeting ürügye alatt csoportosulnak a téren, aztán vagy százan dynamitot helyeznek el a nagy börzeterem alatt levő nyomdahelyiségben és adott jelre fölrobbantják az összes pokolgépeket. A katasztrófa után következő általános elszörnyedést a merénylők arra használták vona föl, hogy kirabolják a környék bankházait, sőt magát a nemzeti bankot, melynek pinczéiben a milliárdok vannak fölhalmozva. — A rendőrség tudomást vevén a riasztó hirekről, természetesen egész gépezetét mozgásba hozta, hogy a mostani francziaországi viszonyok között nem is egészen lehetetlen terv kivitelét meghiusitsa. A börze-teret roppant számu rendőrség és katonaság őrizte. Egész ostromallapot volt és mint ilyenkor mindig, temérdek kiváncsi tolongott a megszállt pontok felé, várva a történendőket. A börzelátogatók közt természetesen nem valami nagy volt az üzletkedv; tizenegy órakor még alig volt valaki a börzén, és később is csak nagyon «lanyhán» ment a vásár. Elfogatás nem történt, csak néhány munkást tartóztattak le, kik feleseltek a rendőrökkel, midőn ezek figyelmeztették őket, hogy az utczán megállni nem szabad. A téren egy pék bezárta a boltját, de aztán megint csak kinyitotta, látva, hogy nincs ok a félelemre. Délután három órakor zavartalan volt a nyugalom a börze-téren s csak itt-ott hallatszottak aggasztó hirek arról, hogy a képviselőházat és az Elyséet körülfogta a nép. A rue St.-Honorén csöndes volt minden; a köztársasági elnök palotájára csak az az egyetlen rendőr ügyelt, a ki máskor szokta őrizni. Grévy megparancsolta, hogy a palota kapuit tárva-nyitva hagyják. A legkisebb zavargás sem történt ott, valamint a képviselőház előtt sem. A tizenkét főkolompos, a lázitó falragasz aláirói közül csak hatot kerithettek kézre; közöttük Roussel nyomdászt, ki a Reine-Blanche teremben nyiltan hirdette, hogy pokolgépekkel fegyverkezzenek föl a munkások a rendőrség ellen. E tizenkét éves ifju szobájában elfogatásakor nitroglyczerint és fosztort koboztak el. Befogták Raoux munkást is, a ki a legvéresebb száju szónokok egyike és Rousseltel együtt az egész mozgalom vezetője volt. A többi kolompos elpárolgott.

— **A brüsszeli parlamenti palota égéséhez.** Brüsszelből táviratozzák: A parlamenti palota égését csak másnap reggelig birták teljesen eloltani. A megmérhetetlen értékü könyvtár teljesen megsemmisült, de Gallait képeit megmentették. Bara igazságügyminiszter élete veszélyeztetésével maga hozta ki a tüzből Belgium alkotmányának eredeti példányát. Olin a közmunkák minisztere pedig kevésbe mult, hogy oda nem veszett. A képviselők élénk résztvettek a mentés és oltás munkájában. Sebesülés számos történt és két haláleset is. Nagy baj volt, hogy a tüzenger közepette a gázvezeték csövet nem lehetett elzárni és azok időnkint felrobbantak.

— **A pénzügyminiszterium** épületének egyik részét tudvalevőleg lebontják, hogy a Mátyás templomot szabaddá tegyék, azért a minisztérium számára ujabb, megfelelő helyiségekről kellett gondoskodni. Gróf Szapáry pénzügyminiszter elhatározta, hogy a pénzügyi minisztérium épületében eddig elfoglalt magánlakásából kiköltözik és ama nagy s szép helyiségeket irodává alakittatja át. A miniszter jelenleg, miután az átalakitási munkákat bevégezték, az épület elején levő termekben foglalt helyet, a hol annak idejében Széll Kálmán hivatalos helyisége volt, a helyiségek többi részét ein ki irodának és az államtitkár s két ügyosztály részére rendezték be. A miniszternek jó izléssel berendezett elfogadó termében jelenleg mind amaz ugynevezett *kamara-elnökök* arczképei láthatók, a kik 1531-tól 1848-ig Magyarország kincstárnokai voltak. Gróf Szapáry e képeket egyik sötét, szinte elfeledett levéltárban találta, helyreállittatta azokat és most elfogadó termében helyeztette el. Az arczkép-sorozat, mely műtörténeti szempontból is érdekes gyüjteményt képvisel, kezdődik *Stefanus Panflinger* Baro in Zitschau-val és végződik gróf *Nikolaus Széchén*-nel. A 16. és 17. században nagyobbára egyházférfiak voltak a kamara-elnökök, leginkább püspökök, volt egy biboros is. Három századon át 36 kincstárnok követte egymást, a mi mutatja, hogy akkor a pénzügyminiszterek nem váltakoztak oly gyorsan, mint a parlamentarizmus idején.

— **Gyilkosság Bécsben.** Niemetz János 26 éves czipészlegény, ki a 8. gyalogezredben szolgált, október 28-án ülte le a kétévi várfogságot, a melyre szökés és lopás miatt itélték el. Azután elment Znaimban lakó becsületes szüleihez, ezek ruhát s valami kis pénzt adtak neki, mire november 4-én Bécsbe utazott, hogy ott munkát keresett. A Favorita-kerület egyik gyárában kapott is alkalmazást. November 26-án megismerkedett ugyancsak a Favorita-kerület egyik kávémérésében a kasszirnővel, egy tót leánynyal, a kiről csak annyit tudott, hogy Annának hivják és hogy egy magyar börtönben két évig volt bezárva gyermekgyilkosságért. Niemetz a leánynyal szerelmi viszonyt folytatott és tegnap délelőtt eladva utolsó darabka ruháját, este felkereste a leányt és elment vele sétálni. A Karlplatzon erős dorongot vágott le magának, azután kedvesével a Ferdinand és Aspernbrücke közt a parton sétálgatott. A leány előre ment, egyszerre Niemetz hátulról borzasztó csapást mért fejére. A kasszirnő hangos felkiáltással összerogyott, Niemetz még egy csapást mért mellére és beledobta a Dunába. Egyik kezében a késsel, másikban a doronggal a Ferdinand-hid közelében álló rendőrhöz ment és feljelentette magát. A rendőrségnél azonnal kihallgatták.

— **Danton dohányszelenczéje.** Spuller ur Lilleből, hol vasárnap konferenczián volt, magával vitte Párisba Danton dohányszelenczéjét, melyet ez barátjának Camille Desmoulinsnek adott ajándékba. Egy lillei munkás azzal a kérelemmel adta át a szelenczét Spullernek, hogy a forradalmi muzeumba helyezze el.

— **Rejtelyes öngyilkosság.** E hó 4-én este a szolnoki vasut állomás egy váltóőre rémülve jelentette a raktár vágányon keresztül robogó mozdony vezetőjének, hogy egy elgázolt ember fekszik a sineken. A vizsgálat kiderítette, hogy a mintegy 35—40 évesnek látszó, tisztán öltözött ember öngyilkossági szándékból feküdt a sinekre, amennyiben külerőszak nyomai egyébként rajta észlelhetők nem voltak s ugy feküdt a sineken, hogy a mozdony balfelének kereke nyakán, jobb kerekei pedig lába csuklóin gázoltak keresztül. Megmotoztatásakor zsebeiben egy A. S. monogrammos zsebbevalón kivül mitsem találtak. Alsó karjain a jobbon A. S. betük egy sziv és körötte rozmaringszerü koszoruval, balján egy horgony, látta 1876, fölötte egy korona és S. S. betü volt látovalva. A szerencsétlen kiléte még megállapitható nem volt.

Rövid hirek. *Kolozsvártt* közelebb fogják megünnepelni Rácz István betüszedő ötveneves jubileumát és ez alkalomból a veterán munkásnak ezüst szedővasat nyujtanak át. — *Szághon* Nagy Pál földbirtokost a mult héten ismeretlen tettes, ismeretlen okból meggyilkolta, golyót lőve homlokába, mikor a szőlőből jött hazafelé. — *Csongrádon* a vörheny uralkodni kezd; a szomszéd Csáng községből hoztak át s félő, hogy a baj nagyon el fog terjedni. — *Bosoród* hátszegi községben a hatvanéves Tyira Lázárt agyonverte egy legény, ki az öreg menyecske feleségének szeretője volt; mind a legényt, mind az asszonyt elfogták. — *Amerikában* az osztrigafogyasztás nagyságát jellemzi, hogy a lefolyt évben New-York 5.000,000, Philadelfia 1 millió 500,000 és Boston 1.750,000 dollár áru osztrigát fogyasztott el. — *A déli vaspálya* 206. számu postavonata ma három órai késedelemmel érkezett meg, mert Lepsény és Szabadbatyán állomások közt a gép szolgálatképtelenné vált. — *A marseillei* Crédit Lyonnais 10,000 frankot tüzött ki a bankszolga gyilkosának fejére. — *Észak-Németországban* szerdára virradó éjjel roppant hózivatar volt, mely nagy károkat okozott és számos halászbárkát sülyesztett el.

= **Elfogott szélhámos**. Néhány nap előtt egy uriasan öltözött fiatal ember ment be Illés Pál özvegyének a boltjába s ott nagyobb mennyiségü portékát vásárolt össze, melyeket a bolti szolgával maga után vitetett, hogy majd oda haza fizeti ki. Egy kettős kijáratu ház előtt megállva, a szolgától átvette a csomagot, felment az emeletre, onnan pedig a másik lépcsőn le az udvarra, honnan szépen megugrott. A szolga várt egy darabig, de midőn az az ur csak nem jött, keresésére indult, persze eredménytelenül. A kárvallott följelentésére a nyomozást megindította a közlött személyleirás alapján sikerült a tettest tegnap, *Heimer* Salamon több izben büntetett csaló személyében letartóztatni. Át fogják adni a kir. ügyészségnek.

= **Öngyilkos katona**. Tegnap estefelé a császárfürdő egyik szobájában egy közös hadseregbeli huszár közvitéz forgópisztolylyal agyonlőtte magát. Az öngyilkos a szobában egy «Józsi» aláirással ellátott levelet hagyott hátra. Kilétét eddig még nem tudják.

= Legfinomabb ingek 2 frt 50 krjával, valamint a legujabb uri divatczikkek, csodálatos olcsó áron, **Bauer Zsigmond és társa** uri fehérnemü specialistáknál kaphatók Budapesten, Kristóftér 6. szám alatt.

A Jókai-pár banketje.

Tegnapra hivta meg Jókai Mór, neje nevében is barátságos ebédre ama müvészeket és irókat, kik a Jókainé-Laborfalvi Róza asszony müvészi pályájának ötven éves jubileuma alkalmából rendezett ünnepélyek rendezésében részt vettek. Az irók és müvészek körének helyisége aligha látott még a déli órákban ily nagy számu és szép közönséget, mint a milyen itt ez alkalommal az iró és müvészvilágból összegyült. A mintegy száz főre menő társaságban képviselve volt, a szép nem által is, a budapesti magyar szini világ, a szépirodalom, a sajtó s a kik e körökkel szorosabb összeköttetésben vannak.

A házi asszonyon és házi gazdán kivül ott láttuk a többi között b. Podmaniczky Frigyest, a nemzeti szinház intendánsát, Ribáry miniszteri tanácsost, Paulay Edét és Erkel Sándort, a nemzeti szinház drámai és operai igazgatóit, Felekiné, Lendvainé, Szathmáry-Latkócziné, Rákosi Szidi, Pulszky Károlyné (Márkus Emilia), Gril Rikhárdné (Csillag Teréz), Pálmay Ilka urnőket, Helvei Laura, Hegyi Aranka, Adorján Berta, Palotai Piroska kisasszonyokat, a nemzeti és népszinház tagjait, Hegedüs Sándorné Jókai Jolán, Helvei Zsigmondné urnőket, Jókai Róza kisasszonyt és sok másokat, továbbá a nemzeti szinháztól Szigeti Józsefet és Szigeti Imrét, ez utóbbit nejével, Káld Gyulát, Nagy Imrét, Odry Lehelt, Bercsényi Bélát, Vizváry Gyulát, Benedek Lajost, Pintért, Gyenest s az ifjabb szini nemzedék számos tagját, a népszinháztól Évva Lajos igazgatót; ugyszintén jelen voltak: Csernátony Lajos, Falk Miksa, Urváry Lajos, Vadnay Károly, Hegedüs Sándor, Visi Imre, Láng Lajos, Mikszáth Kálmán, Rákosi Jenő, Törs Kálmán, Komócsi József, Ágai Adolf, Bartók Lajos, Szabó Endre, ifjabb Ábrányi Kornél, Nagy Miklós, Pulszky Károly, Molnár Antal, Huszár Adolf, Paditz Ottó, Papp Gábor stb.

A Szikszay által kiállitott ebéd fél három órakor vette kezdetét. A Jókainé arczképével diszitett étlap menüje következőleg volt összeállitva: Karfiol leves, fogas tatár mártással, velős pástétom zöld borsóval, angol vesepecsenye mellék étkeivel, damvad szarvasgombával, stiriai kappan befőttel, cacao-felfujt, csemege, sajt, fehér és vörös sashegyi bor és pezsgő. Minden teriték mellé étlap volt téve, melyre *Jókai* sajátkezüleg irta föl meghivott vendége nevét.

A negyedik fogásnál Jókai fölállt s a következő humoros pohárköszöntőt mondá:

«Hölgyeim és uraim! Nekem kötelességem az első áldomásra poharat emelni, nemcsak azért, mert házi gazda vagyok, de azonfelül azért is, mert az irói és müvészi körnek élethossziglan megválasztott elnöke vagyok. (Éljenzés.) Akárhogy tiltakozom, rugódom ellene, meg is csak el kell fogadnom, hogy «rex Bohemiae» vagyok (Derültség), nem annak a Bohemiának, melyet lajthántuli szomszédaink kétfelé akarnak osztani, hanem annak az eddigelé egységes Bohemiának, mely magában foglalja az irókat és minden rendü müvészeket. Ti, kedves barátaim, engem megválasztottatok ezen dicsőséges Bohemia (nem merem mondani elnökének, mert a Nyelvőr nagyon rám mászna), hanem vajdájának, bánusának, vagy akármijének (Zajos derültség), még pedig olyan forma módon, mint a hogy a kozákok választották atamanjukat, a kik t. i. azt, a kire a választás esett, előbb elöngették, megtépázták (zajos derültség) és ha kiállotta, ramondták, hogy «ez a nekünk való ember» és feliültették a teveborre. Tehát én is elfoglalom im a tevebőrt (Derültség) és megköszönöm a czivilistát; az mondtatok ugyanis, hogy neked adjuk a világot, a mennyi adót be tudsz hajtani, az mind a tied. (Derültség.)

De már most ezen nem annyira trón-, mint inkább teveborbeszéd után (Derültség) azt mondom nektek: Paulo majora canamus. (Halljuk!) Van ennek a mi Bohemiánknak papája is, a ki Thalia, Melpomene és Therpsichore hármas koronáját viseli fején (Tetszés), ez a nemzeti szinház intendánsa. (Éljenzés.) Láttam már e hármas koronát sok más fejen ingadozni. (Derültség.) Dicsekedtem ismeretségével annak a derék igazgatónak, a ki értett a drámához — valamit; de az operáról annyit tudott, hogy mikor Erkel elmondta neki, hogy még egy trombitást kell szerződtetni, mert még egy hang kell, azt felelte, hogy «fujjon a mostani két trombitás jobban». (Derültség.) Ismertem egy másik igazgatót, a ki az operához értett, de a dráma mezején volt járatlan és mikor egyszer «Romeo és Juliá»-t adták, azt mondá: «Ki volt az az unalmas ficzkó, a ki a Montecchi és Capuletti czimü operából ezt az csmány drámát csinálta?» (Élénk derültség.) És volt végül szerencsém ismerni olyan igazgatót, a ki sem az egyikhez, sem a másikhoz nem értett. (Derültség.) Mikor egyszer az én öreg barátom, Szigeti József, elpanaszolta neki a bajokat, melyek a nemzeti szinháznál grasszálnak, az csak végig hallgatta és aztán igy szólt: «Bizony barátom, jobb is tesz, ha felhagytok azzal a szinészetytyel.» (Derültség.) Hála legyen az égnek és az Olympnak, ma oly intendánssal dicsekedhetünk, aki ért a müvészetnek mindhárom branche-ához és mindhármat virágzásra, fénykorra juttatta. Sajnos, hogy épp most, mikor jól megy a dolguk, épp most következik be, hogy a muzsák egymástól külön válnak. Az opera más házba megy, a dráma marad a régiben. Hiszen sokszor kivántuk ezt; régen volt tervezve, régen volt előkészitve. De mégis valami fájó gondolat marad hátra bennünk, hogy azok a müvészeti ágak, melyek rossz időben ugy egymáshoz tartottak és a közös anyát, a nemzeti szinházat ápolták, dicsőségre emelték, most külön válnak. De vigasztalásunkra szolgál az a tudat, hogy a hármas korona ezentul is egy fön marad. Kivánom, hogy intendánsunk dicsőséggel viselje ezt a koronát, hogy legyen ezentul is áldás a kezei nyomán, hogy megtalálja az aranyat a költészetben és a drámai müvészetben, az ezüstöt az énekesek hangjában és a biborát a saját homlokán. (Éljenzés.) Legyen az ő uralkodása tökéletes diadal a közönség felett és különösen diadalmas küzdelem és győzelem a hitetlenek ellen, a kiket hajdan szaraczéneknak, ma pedig kritikusoknak neveznek (Zajos derültség) és az ő pápasága alatt sohasem legyen hallható ez a szó, hogy «Non possumus.» (Hosszan tartó taps és éljenzés.)

A zajos tapssal és éljenzéssel fogadott felköszöntő után *Podmaniczky* emelt poharat s átháritá a reá halmozott érdemeket arra a férfiura, a ki mindig meleg érdeklődéssel viseltetett a szép müvészetek s kivált a nemzeti szinház iránt, melynek jó és balsorsában osztályosa volt s a ki az intézet és a kormány között a jó szellem szerepét viselé és viseli. Ribáry miniszteri tanácsost élteti.

Majd *Paulay* Ede emelt poharat. Fölolvasta *Jókainénak* hozzá irott levelét, melyben a számára készitett feledhetetlen szép ünnepet megköszöni ugy az igazgatóságnak, mint azoknak, kik abban részt vettek s kiknek barátságába ajánlja magát azutánra is. A nemzeti szinház, folytatá Paulay, nem akarja azt, hogy ama müvésznőnek, ki annak oly hosszu időkön át büszkesége volt, Jókainé Laborfalvi Rózának neve a nemzeti szinház névlajstromáról valaha letünjék s azért *nevére alapitványt tesz, melynek kamataiból a szini tanodában egy magát a tragikai szakmára képező tehetséges növendék ösztön-dijjal láttathassék el.*

Kitörő lelkesedés kisérte Paulay szavait s az éljenzés perczekig alig volt lecsillapitható, a midőn *Ribáry* emelt poharat a Jókai-párra. Utána *Bartók* Lajos köszönté fel Jókait. Azt kivánja, hogy Jókait ne ragadják el tőlünk idegen istenek. Szentelje idejét kizárólag az irodalomnak, a hol nincsenek pártok, a hol Jókai neve nem kritizáltatik és e békéltető ünnepén az irodalomnak és müvészetnek poharát emeli a Jókai-parra. Visi Imre az irók és müvészek összetartására emeli poharát.

Csernátony Lajos a Rex Bohémiae alattvalóiért, a bohémekért ivott, kiemelvén természetes kiváltságukat, az elpusztithatatlan kedélyességet. A mit *Podmaniczky* nem hagyhatott szó nélkül, tagadván azt, hogy a müvészeknek, különösen a szinmüvészeknek jellemvonása volna a kedély. Kedély, ugymond, csak ott lehet, a hol unalom van. Csak a ki jólétben él, tehát ráér unatkozni, az lehet kedélyes. De a szinész rá nem ér unatkozni. Nem a kedély a szinész jellemvonása, hanem a könnyelmüség. Legyen is a müvész könnyelmü, ő még nem látott nagy müvészt, a ki ne lett volna az.

«De már annak a pápai syllabusnak is Luther Mártonja legyek! — kiálta közbe *Jókai*. Én is régen ismerem müvészeinket — igy szólt. — Láttam őket abban az időben, mikor száraz kenyéren volt az osztozkodás. Az volt az igazi kedélyes korszak. Egy családot képeztünk akkor. Annak gondja volt egymásra; az meg tudta őrizni a nemzeti szinház reputatióját, mely mai napig is fennáll. (Tetszés). Az én barátom a nemzeti szinháznak legfényesebb tulajdonságát akarja itt előttünk is eltitkolni. De én napfényre hozom. (Halljuk!) Most mint hajdan a fényes hir, a családi jó élet volt az, a mi nemzeti szinházunkat más nemzetek Bohemiától annyira elütővé tette. (Zajos tetszés). De igen is könnyelmü mi Bohemiánk abban, hogy oly pályát választ, melynek végén nem vár az a jutalom, melyet más pályakon várhatunk. Csakugyan könnyelmüek voltunk, a kik ebbe a bolond, czigány világba léptünk. Más pályán, ha megfájdul a két csipőnk, leülünk; itt ki kell tartani az utolsó foltig, de másként olyan a szivünk olyan tiszta, hogy mérközhetünk bármely fényes gentryvel (zajos, hosszantartó taps) vagy aristokracziával. Poharat emelek ezen társaságért, mely legjobban van a szivemhez nőve. Uj emberek jöttek, de a társaság csak megmaradt a réginek, olyannak, minőnek 40 év óta ismerem. Poharat emelek azokra, a kik jelen vannak, hogy megtisztelték kedves feleségemet 50 éves jubileuma alkalmából. De poharat emelek azon barátainkra és barátnőimre is, kik egyik vagy másik okból nem vehettek részt e kedélyes családi ünnepélyben. Isten tartsa meg a jelenlevőket és távollevőket.»

A társaság sokáig volt együtt vidám, kedélyes társalgásban s csak jóval öt óra után oszlott széjjel.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **A népszinház bérbeadása** ügyében ma délután határozott véglegesen a bizottság. A régi városháza polgármesteri szobájában mind ott voltak a bizottság tagjai, mintha csak érezték volna, hogy azt a fontos kérdést, mely tőlük várja megoldását, csak ugy dönthetik el igazán, ha határozatuknak mindnyájuk hozzájárulása adja meg nyomatékát. A bizottság számot vetett az általános érdeklődéssel, melyet az utolsó napok hangulatcsináló hirei annyira fölcsigáztak s komoly, mondhatni aggódó megfontolás alá vette a bérbeadás kérdését. Az ülés elején, mely déli tizenkét órakor kezdődött, előterjesztette jelentését a minap kiküldött albizottság, melynek az volt a feladata, hogy a versenyző felek ajánlatait müvészi és pénzügyi szempontból összemérve, javaslatot tegyen a bizottság plenumának a felől, hogy a népszinház érdekei melyik ajánlat elfogadását mutatják czélszerübbnek. Az albizottságnak három ivre terjedő s kimerítően okadatolt jelentése azzal végződött, hogy a két ajánlat közt az látszik előnyösebbnek minden tekintetben, melylyel a népszinház mostani bérlője: Évva Lajos ur versenyez. A teljes bizottság, a helyett, hogy egyszerüen szankczionálta volna a kebeléből választott albizottságnak mindenesetre megfontolt javaslatát, azzal iparkodott megnyugtatni lelkiismeretét, hogy másfél órán keresztül ismételte a munkát, melyet e czélból kiküldött tagjai végeztek. Összevetette még egyszer a két ajánlatot, összehasonlitotta, kiszámitotta az anyagi előnyöket, melyeket neki a versenyzők kinaltak, mérlegelte ujra a módjukban levő erkölcsi és müvészeti garancziákat, aztán *határozott egyhangulag Évva Lajos ur javára.* E határozatot, mely a kérdésben érdekelt közvéleménynek jókora részét nem fogja kielégiteni, hosszabb vita előzte meg, melynek során a bizottságnak minden tagja kifejtette nézeteit s elmondta aggodalmait. E nézeteket és aggodalmakat azonban egyelőre elvonják a nyilvánosságtól s később, talán nemsokára terjedelmes nyilatkozat fogja indokolni a mai határozatot. A népszinházi bizottság tudja, hogy ezzel tartozik a közvéleménynek, de a saját tekintélyének is. A bizottság tagjai e nyilatkozat közrejutásáig titoktartást fogadtak, de a köztük fennállott nézetkülönbségekre gondolva, lehetetlen föltenni, hogy azok, a kik a vesztes pályázók mellett kardoskodtak, minden kikötés nélkül tértek át a többséghez. Bizonyosnak látszik, hogy Évva Lajos urral szemben pontosan részletezett föltételeket alapitottak meg, melyeknek teljesitése, a bizottság nézete szerint, megszüntetné a népszinház vezetésének eddig tapasztalt rikitó hiányait. — Tehát a népszinház sorsa három évre eldőlt s azoknak, a kik másképp gondoltak az intézet jövőjének biztositását, ha kénytelen-kelletlen is, meg kell nyugodniok a bizottság elhatározásában. Csakhogy ezt a megnyugvást nehézze teszi az a folyvást növekvő aggodalom, hogy e határozat révén elveszti a népszinház legelső oszlopát, mely nélkül meg nem állhat, elveszti a magyar népszinmü megteremtőjét: *Blaha* Lujza asszonyt. S egyre szaporodnak a jelek, melyek ez aggodalmat igazolják. Napokkal ezelőtt köz hirré vált, hogy Blaha asszony odahagyja a népszinházat, ha ajánlatát el nem fogadják, ma este szomoru megerősitést nyert e hir. A «Turi Boresa» népszinmü, mára kitüzött előadása elmaradt, mert Blaha asszony nem lépett fel. A népszinház s a magyar népszinmü érdekében reméljük, hogy ez a viszály, melynek a pillanatnyi izgatottság lehet oka és magyarázata, békés megoldást ér s az igazgató elfogadható szerződéssel igyekszik majd megtartani Blaha asszonyt a népszinháznak.

— **Nemzeti szinház**. Ponchielli Hamilcar dalmüve: «*Gioconda*» került szombaton első előadásra, a czimszerepben Turolla Emma kisasszonynyal. A dalmü csak közepes sikert aratott. Egész szerkezetében az elavult formákhoz simul, a nélkül, hogy e formák mestereit megközelitené. A melodikus rész a tulnyomó benne és a zenekar másodrendü szerepre van kárhoztatva, sőt néhol oly közönségessé válik, hogy alig emelkedik a czirkusz-zene niveauja fölé pl. a furlanaban. Turolla k. a. a czimszerepben ezuttal is excellált s az utolsó felvonás záróduettjében nyilt jeleneiben aratott tapsot. Laura szerepét Bartolucci k. a., Alviseét Ney, Barnaboét Láng és Enzoet Perotti énekelte. A legnagyobb tapsot a Danza delle Ore-ban a ballet-testület kapta és azt a legteljesebb mértekben megérdemelte. A közönség megtöltötte a szinházat, de csak a harmadik felvonás után hivta a szereplőket.

— **A nemzeti szinház** jövő heti müsora: 11-én kedden «Gioconda» (Turolla Emma k. a. és Perotti ur föllépével) másodszor 12-én szerdán «Cecil házassága», 13-an csütörtökön «Philemon és Baucis» és «Satanella», 14-en pénteken «A hol unatkoznak», 15-en szombaton «Gioconda» (Turolla Emma k. a. és Perotti ur föllepével) harmadszor, 16-an vasárnap «A zalameai biró». — *A várszinházban* 16-án csütörtökön «Az ibolyaáló», 15-én szombaton «Cecil házassága».

— **A népszinházban** holnap, hétfőn, «Hoffmann meséit» adjak *Hegyi* Arankával, kedden a «Csókon szerzett vőlegény»t ismétlik. Szerdán uj szereposztással a rég nem adott «Lili» fog szinre kerülni.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A Petőfi-társaság ülése.** Soha az akademia Kisfaludy-termében annyi szép ajak annyiszor nem nyilt ásitásra, mint a mai Petőfi-társaság ülésén. A tágas terem, mely azonban tágasabb is lehetne, tömve volt szebbnél-szebb asszonyokkal, leányokkal, kik fél órán át szeretetreméltó türelmetlenséggel varták a felolvasások kezdetét s mondjuk ki mindjárt, hogy még sokkal türelmetlenebbül lesték két órán keresztül a véget. Csodálatos, hogy épen a mai unalmas programmu ülésnek volt olyan hallgatósága, melyről bátran e mondhatjuk, hogy nem volt még hozzáfogható a Kisfaludy-teremben. Azaz, hogy nem csak a Kisfaludy-teremben volt e hallgatóság, mert jó része kiszorult az előszobába méltó tárgyaként a beljebb ülők — irigységének. Onnan könnyebb volt a menekülés.

Az ülést *Komócsi* József alelnök nyitotta meg néhány szóval s jelenté, hogy Vay Miklós báró koronaőr száz forinttal a társaság alapitó tagjai közé lépett. A fölolvasók asztalához *Bodnár* Zsigmond ült elsőnek s bemutatta *Rakodczay* Pál rendes tanulmányát «A szinész teremtő erejéről.» Ez a bemutatás körülbelül egy óráig tartott. A társaság hölgyvendégeire valóságos martyrium volt ennek a tanulmánynak meghallgatása, pedig Rakodczay a ki itt figyelemreméltó dolgokat is, határozottan megérdemelte volna, hogy különb előadó vállalkozzék müvének bemutatására. A nemes ambiczióval irt tanulmányból csak a következőket jegyezhettük meg: a szinész teremtő képességét eddig sokan kétségbe vonták s pedig jobbára ama laikus ok, kik a müvészet kompozicionális és technikai nehézségeit és föladatait nem méltatták. Különösen abban tévedtek, hogy a szinészi alkotás anyagául vagy a költeményt magát vagy a szinész természeti eszközeit tekintették, holott a szinész anyaga, melyből alkot: saját képzelme, élettapasztalata. Ezt adja hozzá a drámaköltő müvéhez. Mert valamint az életben az ember nem csupán szóban nyilatkozik, hanem hangsulyban és mozgásban, ugy az irott dráma sem tekinthető késznek; a szinész egésziti ki teremtő képzelmével. Ellenkező esetben a legremekebb müvekhez a legkevesebb alkotó tehetség kellene s ezeket lehetne a legkönnyebben előadni. Garrick, Talma, Egressy nemcsak szerepeket, hanem egész drámákat vittek sirjaikba. Shakespearei szerepet a költő intencziójához hiven százféleképen is meg tudja alkotni a szinpadi genie, épen mint a festő, szobrász, költő egy kész eszmét önállóan egyénithet. — A szinész tehát nem csupán átérző szolgája a drámairónak, hanem egyenlő rangu társa, sőt előadáskor a szerzőt teljesen elfeledteti és saját müvészetével bűvöli le a nézőt. A szinész nem a szerzővel osztozik dicsőségben, hanem tulajdon szinésztársaival. A kimerült hallgatóságnak valóságos pihenőként szolgált az a néhány percz, mely alatt *Torkos* László szavalta el legujabb költeményeit. Megtapsolták, éljenezték lelkesen. A mai ülés legtöbbet érő tárgya volt *Karlovszky* Endrének «Örvény» czimü vázlata, melyet Komócsy József olvasott föl a tőle megszokott s ma kétszeresen méltányolt szónoki páthosszal. Az idő későre járván, az ülésnek többi tárgya elmaradt.

— **Egyetemi fölolvasások.** Fényes közönség előtt folyt le ma délelőtt a bölcsészet hallgatókat segitő egyesület által rendezett felolvasások második. *Vámbéry* Armin volt az első felolvasó, a ki a nála megszokott vonzó modorban tartott előadást Persiáról s nőiről. Ismertette előbb az ország geografiai és etnografiai viszonyait. Kimeritőbben szólott az országban lakó népekről: persákról és törökökről. Vámbéry több alkalommal s több irányban utazott Persiában s élénken megfigyelte e két nép közötti különbségeket. A persán meglátszik, hogy egy régibb kultur faj ivadéka. A töröknek már külső megjelenésében is kisebb foku fejlettség mutatkozik. A török fajok az ujabbi időben, a XIII-ik századtól kezdve jöttek be Persiába. A mai sah török eredetü s a persa nyelvet nem birja tökéletesen. Megemlité róla Vámbéry, hogy mikor európai utjában a berlini udvar vendége volt s ott egy ebéden a császárné mellett ült, az europai szokásokkal nem ismerős sah az étkezés végeztével olyan hangot adott, mely minden müvelt európai társaságban legalább is szokatlan. Berlinben is megbotránkoztak rajta, mert nem ismerték az a persa közmondást: ne a nyelved, de a gyomrod hangoztassa, hogy jól laktál. A persákról mondják, hogy a kelet francziái. Van benne sok igazság. A persa a legudvariasabb ember a világon. Az alattvaló, ha fejedelme elé járul, behunyja szemét, hogy az uralkodóból kisugárzó fény meg ne vakitsa. Elevenség és leleményesség is jellemzi a persát. A tisztaságnak azonban nem nagy kedvelője. Kezeiket vörösre festik s nem mossák hét számra. Asszonyaik valami csirizszerü anyaggal simára lapitják fénylő fekete hajukat, melyet vajmi ritkán bontanak meg fésüvel. A persa erkölcsök lazasága ismeretes. Mint jellemző tényt emlité Vámbéry, hogy a sah, ha pl. vadászni megy, az állampénztárt magával viszi, mert különben okvetlenül meglopnák. Végül még a persa nőkről emlékezett meg Vámbéry. Téves felfogás, hogy a keleti nők olyan rendkivül szépek. A persáknak különben is más fogalmaik vannak a női szépségről. Összenőtt szemöldök s mentől több szemölcs egy szép nőnél okvetlenül megkivántatnak. A kis szájakat ők is szeretik. A persa nők élete szabadabb, mint a török nőké s különösen családi korukban jogaik teljesen kifejlődtek. A nőnevelés azonban teljesen el van hanyagolva s ez tökéletesen okozója annak, hogy e nép, mely a fejlődés oly sok feltételével rendelkezik, makacsul ellenszegül a haladás áramlatának. Lelkes éljenzés közt engedte át az előadó széket dr. *Heinrich* Gusztávnak, ki Osszianról olvasott fel jeles értekezést.

— **A m. tud. akadémia** III. (math m. és természet. tud.) osztálya folyó hó 10-én, hetfőn d. u. 5 órakor ülést tart, melynek tárgyai a következők: 1. *Horváth Géza* l. t.: «A pirregő tücsök fejlődési viszonyai.» 2. *Temesváry Ödön* részéről: «A Geo hilus-félék fonómirigyeinek szerkezete» bemutatja Horváth Géza l. t. 3. *Daday Jenő* kolozsvari egyetemi magántanár részéről: «Adatok a Ciliofiagellaták ismeretéhez» bemutatja Horváth Géza l. t. 4. *Balló Mátyás* l. t.: «Vegytani közlemények.»

— **«Népnevelők budapesti egyesülete»** tegnap délelőtt 10 órakor *Falvay* Antal elnöklete alatt, eddig soha nem tapasztalt viharos közgyülést tartott. E vihart az egylet választmányának azon eljárása provokálta, hogy a «Magyar Paedagogiai Szemle» és «Ungarischer Schulbote» czimü tanügyi lapokat az egylet helyiségéből kitiltotta. A vitát György Aladár nyitotta meg, ki beszédében kijelentette, hogy őt a választmánynak ez a határozata megdöbbentette s ez eljárás felett napirendre térést inditványozott. Lakits Vendel szintén megbotránkozását fejezi ki a választmány eljárása illetve javaslata felett s annak megsemmisitését és a «Szemle» partolását inditványozta kimondatni. Gondócs István okmányilag mutatja ki, hogy a nevezett lapok kitiltására vonatkozó közlemény a választmány egyik tagja utján jutott a lapokhoz, s miután a választmánynak ez ügyre vonatkozó s eredetiben felolvasott jegyzőkönyvi határozatából kitünik, hogy a választmány a fentemlitett két lap kitiltását nem határozta, de nem is határozhatta el, mert az hatáskörén kivül esik, hanem csak javasolta azt a közgyülésnek, felszólaló azt látja, hogy a kitiltás személyes rugókon alapszik, mi felett rosszalását fejezi ki s a választmánynak ily személyeskedő eljárásáért bizalmatlanságot szavaz. A választmány ellen szóltak meg Soltész Kálmán, Somlyai József és mások. Ezekkel szemben, Bánó József a választmány álláspontjának védelmére kelt, valamint Schmidt Gyula is. Végül a közgyülés többsége a választmánynak a «Magyar Paedagogiai Szemle» és az «Ungarischer Schulbote» kitiltására vonatkozó határozati javaslatát viharos éljenzés közt megsemmisitette. Ez ügy elintézése után még a szerkesztőválasztás következett, mi a volt szerkesztő *Tanos* Imre megválasztásával végződött.

— **A hajléktalanok menedékhelyét** ma délelőtt 11 órakor nyitották meg a Rottenbiller-utczai uj épületben. A megnyitásnál jelen voltak: az egylet választmánya, élén báró Podmaniczky Frigyes elnökkel, továbbá Somssich Pál, Ráth Károly főpolgármester, Kammermayer Károly polgármester, Patrubány Gergely tiszti főorvos, több fővárosi bizottsági tag, Feszty a menhely építője és mások.

— **A tudomány- és müegyetemi olvasókör** küldöttsége szombat délelőtt tisztelgett Trefort miniszternél, hogy átnyujtsa neki a májusi közgyülés által disztaggá való választásáról szóló diszokmányt. A küldöttség Gerenday Dezső, az olvasóköri elnök vezetése alatt Cathry Ede (müegyetemi), Rakovszky Géza (joghallgató) és Gerlóczy Zsigmond (orvosnövendék) tagokból állott.

— **A nemzeti torna-egyesület** ünnepélyt tartott tegnap este, a mely mintegy ötszáz főnyi és előkelő közönséget gyüjtött az egyesületnek ősz-utczai torna-csarnokába. Ezuttal a nőnem igen szép számmal volt képviselve, a mi a mutatványoknak csak előnyére vált, mert fokozta a versenyzők között a nemes vetélkedést. Az ünnepély tulajdonképen disztornázás volt, a mi mintegy nyolczvan-kilenczven vörös inges egyesületi tagnak *felvonulásával* kezdődött, zeneszó mellett. Ezt *szernélküli szabad gyakorlatok* követték, különösen vivó- és roham-állásokkal s kargyakorlatokkal. Élénk derültséget keltett a harmadik pont: a *kötélhuzás*. Negyvennyolcz tornász állott egymással szemközt 24—24 főből álló csoportokra osztva. Az érdekes küzdelem kétszerre ment végbe s mindakét izben a kisebb termetüekből álló csoport győzött, dijat is nyerve. A bakon, két korláton, rohamdeszkán, ugró kötélen, fokos árboczon és póznán egyszerre több csoport által bemutatott szergyakorlatok folytonosan változó képet tüntettek fel, mely azonban épen e miatt nagyon megosztotta a közönség figyelmét. Legszebbek voltak a korláton s a rohamdeszkán bemutatott gyakorlatok. *A sulyemelésben* és dobásban Kossuth Péter, Veresmarthy Mihály, Vermes Lajos, Weissenstein Ödön és Stern Alfred állottak ki versenyezni; a felemelendő vasrud 108 bécsi fontot, a két gyüt us-vassuly 105 fontot s a kettős golyó 110 fontot nyomott. Veresmarthy egy másután könnyedén felemelte az összes sulyokat és a rudat, Kossuth erre egy kézzel emelte fel a 105 fontos vassulyt a feje fölé, Vermes ugyanezt tette meg, de nemcsak a 105 fontos sulylyal, hanem a 108 fontos vasruddal s ráadásul a balkezzel is. Erre azután mind Veresmarthy, mind pedig Kossuth felemelték a sulyt a jobb kéz kisujjával a fej fölé. A gyönyörü versenyben, a melyben még a vesztes sem mindennapi jelenség, Veresmarthy győzött, de a dijat Vermes kapta meg, (mint második legjobb), mert Veresmarthy nem tagja az egyesületnek. *A ködobással összekötött távugrásban* Dunkl Norbert, Stern Alfred, Kajlinger Mihály és Vermes Lajos versenyeztek. Nyertes ez utóbbi lett. Vermes 5.10 méterre, Kajlinger 4.90 méterre ugrott, a mintegy nyolczvan fontos követ pedig mind Kajlinger, mind Vermes 4.65 méterre dobta. A *magasba ugrásnál* és a kötélmászásnál Földváry Tibor, Herczeg Zsigmond, Kajlinger Mihály, Fiedler Jenő, Héder Sándor, Szuk Géza és Vermes Lajos küzdöttek egymás ellenében. Kajlinger, Vermes és Herczeg 1.80 méter magasra ugrottak, a 13 méter hosszu kötélre pedig Kajlinger 13 mpercz alatt, Herczeg és Vermes kevéssel több idő alatt jutottak fel. Kajlinger nyert, Vermes és Herczeg egyformák. A magasba-ugrásnál általános feltünést keltett Földváry Tibor, a ki csaknem mindvégig kitartott s rendkivüli elegancziával és könynyedséggel ugrott. *A haladók versenye* szergyakorlat volt (a nyujtón) s bár igen csinos mutatványok voltak láthatók, a közönség figyelmét már nem kötötték le annyira, mint az előző versenyek. A dijat Poll Sándor nyerte el. A szünetek kitöltését Kossuth Péter és Kölber Ferencz vállalták magokra. Az ünnepely bankettel ért véget.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A hamisitott Kossuth-levél** A tiszaeszlári per után a «W. Allg. Ztg.» közölt egy Kossuth-levelet, melyről kitünt, hogy hamisitott. A bécsi belvárosi járásbiróság — mint a pozsonyi Grenzbotenak irják — a napokban tárgyalta ezt az ügyet. A levélhamisitó egy Hahn nevü 19 éves gimnazista, ki azzal védekezett, hogy a levelet nem rosszakaratból irta, hanem csak próbaképen, mert hirlapiró akart lenni. Arra nem is gondolt, hogy azt a levelet kinyomatják. A tanuképp kihallgatott dr. Gutmann Gyula, a «W. Allg Ztg.» vezérczikkirója előadta, hogy ő a levelet eredetinek tartotta. Az emlitett lap kiadója dr. Herczka kijelentette, hogy a levél közlése miatt nem volt kára; 25 frtot fizetett ugyan érte, de annyit, mint hamisitvány is megért a lapnak. Ezekután Hahnt felmentették. A bécsi lapok e tárgyalásról nem hoztak tudositást.

— **Sarah Bernhardt és Mayer ur.** Sarah Bernhardt asszonyt és férjét Damala urat tegnapelőtt a párisi kereskedelmi törvényszék *száztizezer frank pénzbirságra* itélte, mely összeg Mayer impresarionak fizetendő, a kivel a művésznőnek szerződése volt Londonba menni, de e szerződést megszegte.

MULATSÁGOK.

— **Az országos kiállitás** budapesti *helyi bizottsága* tartott tegnap este az iparos körben ismerkedési estélyt. A bizottság tagjai csak kis számban jelentek meg, de az iparos kör tagjai szép számban voltak jelen a vendégek tiszteletére rendezett mükedvelői előadáson és estélyen. A mükedvelői előadást követő vacsora alkalmával az első felköszöntőt *Ráth* Károly mondotta *Zichy* Jenő grófra, a kiállitási eszme első megpenditőjének és a buzgó, fáradhatlan másodelnökre; a gróf az iparoskör vezérférfiait és az iparosokat, majd később hatásos beszédben az öntudatos kötelességet teljesitő sajtóra emelte poharát. Éltették *Ráth* Károly körelnököt, majd Gelléri *Matlekovics* Sándorra, a kiállitás fejére és intézőjére mondott tetszéssel fogadott áldomást, mire *Ráth* melegen emlékezett meg *Schnierer* Gyula min. tanácsos és kiállitási igazgatóról, ki egyszersmind a körnek évek óta buzgó vál. tagja. Végre Gross Mór Erczhegyi Ferencz alelnököt éltette.

— **A fővárosi iparosok körében** hangverseny és tánczvigalom volt ma este. Köszeghy részleteket zongorázott saját szerzeményü «Leila» czimü baletjének első és második felvonásából általános tetszés mellett; Csathó Gábor népdalokat énekelt Zimay és Lányi átirataiban; Zárai József a népsz. zenekarának tagja, vadászkürtön igen szépen mutatta be Lorenznek «Thüringiai hangok» czimü ábrándját és a «Cavatinát», «Ördög Róbert» dalmüből (zongorán Telbisz Jenő kisérte), végül Droppa Kálmán, Ábrányinak «A titkolt szerelem» czimü költeményét szavalta el igen ügyesen és nagy hatással. — A minden tekintetben sikerült hangversenyt táncz követte. A nők közül ott voltak: Javai Ferika, Forray Ilonka, Fábián nővérek, Markóczi Paula, Schützenberger Ilona, Okenfusz Aranka, Muschal Irma, Rohaldech Etelka, Nadler Gizella, Cserna Lidia, Parragh Ida, Karner nővérek, Gumprecht k. a. stb.; továbbá Tanyai Gézáné, Toth Gézáné, Ságh Józsefné, Nadlerné, Schunda Ferenczné s mások.

— **A józsefvárosi szegény gyermekek felruházására** szép számu közönség mulatott tegnap este az *Osinger féle* vendéglő termében. A mulatságon kezdettől fogva mindvégig a legkedélyesebb hangulat uralkodott s ez a jelenlevőket csaknem világos reggelig együtt tartotta. A mulatság hangversenynyel kezdődött, a melyben közreműködtek; Burkárt Gizella, Bernola Miklós, Magirius Emma s Magirius Rózsa czitera-játékkal, Szuk Endre pedig gordonka-játékkal. Ezután Aboutnak «Rabló-gyilkos»-át Bignio Hermina (Pérard Eugenie), Breyer Árpád (Lecomcheux), Felix Irma (Angélique) és kapuvári Kapu Béla (Jean) adták elő. A hallgatóság az összes közreműködőket megtapsolta, de legmkább kitüntette Felix Irmát és kapuvári Kapu Bélát, a kik pompás játékukkal meg is érdemelték azt. Az előadást tánc követte, a négyeseket 60—70 pár tánczolta. A nők közül ott voltak: Bodnár Juczika, Kovác Giza, Martinez Viktória, Rosenberg Vilma, Augusztiny Izabella, Sponer Mariska, Vaskó Erzsébet és Emilia, Blacha Luiza, Schunda Luiza és Gizella, Károlyi Szidonia, Jakó Mariska, Mayrhoffer Karola, Roth Vilma, Hauptmann nővérek, Saller Irma, Jakobi Mariska, Breyer Gizella, Protzer nővérek, Werner Paula, Felix Irma és Terike, Bignio nővérek, Fanda Emma, Dániel Ilka, Kutschera Juliska, Koch Gusztika, Albert Mariska, Schwanda Milike, Kundari Vilma, Kori Jozsa, Képesi nővérek, Maris Róza, Brachmer Gizella, Stubner Fanni, Katzander nővérek, Hoirichter Anna, Farkas Etelka, Magirius nővérek, Burkárt Gizella, Wiesner Paula, Csizmadia k. a. stb., továbbá: Schunda Ferenczné, Károlyné, Jakó Mihályné, Mayrhoffer Károlyné, Hauptmanné, Fuchs Józsefné, Kapuvarné, Martineczné, Protzer Antalné, Schwandtné, Kundari Lipótné, Kori Antalné, Ferenczné, Martoniné s még többen.

— **Az első budapesti czitera-hármas** tegnap este szép számu közönség előtt tartotta meg a «Hungaria» vendéglő termében első hangversenyét. A müsort Kausel Anna, Sturm János, Sturm Ferencz és Kittel Frigyes Umlaufnak egyik «stiriai dal»-ával nyitották meg. Ezután a czitera-hármas tagjai és Reutter Ferencz Umlaufnak «uti képek» czimü egyvelegét játszották. Neuhold Ferencz Weinwurmnak «tavaszi hangok» czimü dalát énekelte. Sturm János és Sturm Ferencz Kreutzernek a «granadai éj» czimü dalmüvéből egyveleget mutattak be s végzetül Gremling-nek «ünnepi induló»-ját tizenketten adták elő ugyanannyi czitérán. A hangversenyt reggelig tartó tánczk követte. A négyeseket 50—60 pár tánczolta. A mulatságon a nők közül ott voltak: Wolf Lujza, Müller Gizella, Kausel Anna, Woggenhuber Vilma, Rusz Frida, Taub Aranka, Strassenreiter nőv., Német Ilka, Moravecz Ilona, Mauswirt Sarolta, Schweiner Matild, Olbricht Antonia, Mokker István, Kövari Melánia, Mehlhübel Milike, Kontai Ludmilla, Paulay Gizella, Busch Irma stb. továbbá Wolf Károlyné, Woggenhuber Károlyné, Müller Józsefné, Kövariné, Mehlhübel Antalné, Kontainé, Paulai Istvánné, Buch Ferenczné, Melli Gézáné és még többen.

— **A «budai kör»** tegnap este negyedik estélyét tartotta ebben az évadban, a melynek ismét csak az a sarkalatos, nagy hibája volt, a mi az előzőknek, hogy nagyon rövid ideig tartott; noha ennek is csak a reggel vetette végét. A teremben uralkodó általános jókedv rövidnek találta a különben hosszu téli éjszakát. Nyolcz órakor a kör mükedvelői Bayardnak «A czárnő foglya» czimü két felvonásos vigjátékát adták elő, a melynek szerepeiben Vörös Kálmánné (a czárnő), Vörös Kálmán (Valov), Beczkó Dani (Petrov), Budai kisasszony (Feodora), Suhaj Ferencz (Razimovszki) és Gömöry Adolf (Iván) arattak sürü tapsot, a mi az előidézett hatásnak és nem a hallgatóság előzékenységének nyilvánulása volt. Előadás után a Benzsó Rudi bandája ráhuzta a talpalávalót, mire a fiatalság tánczra kerekedett. Ott voltak: Sivoy Kálmánné, Lintnerné leányával, Totáli Jenny, Hoffmann Frigyesné Gizella leányával, Kriszt Janka és Józsa, Merfortné Violetta leányával, Csizik Károlyné, Knabe Ignáczné Gizella leányával, Lutterné, Gyurmanné leányával, Soóváryné, Ferschin Kamilla, Paczonané, Czikoné Martyn Oliviával, Dragonescuné, Quikkerné leányaival, Tholdné leányaival és mások. A folyó hó 15-ére kitüzött szini estély 22-én tartatik meg; a kör mükedvelői Sardounak «Az idegesek» czimü vigjátékát adják elő.

— **Az «Összhang»** férfidalegyesület tegnapi mulatsága csaknem zsufolásig megtöltötte a régi polgári lövőház termét. A mulatság este kilencz órakor hangversenynyel kezdődött. A dalárda Maczejka István karmester igazgatása mellett több szép dalt adott elő, a melyek közül Egressynek «Bacchus bordal»-a és Hubernek «Nemzeti zászló»-ja annyira tetszettek, hogy meg is kellett ismételni. Közbe Gelléri Mihály Bartók Lajosnak «A bálrendező keservei» czimü költeményét szavalta el nagy hatással. — A hangversenyt tánc követte. Az első négyest negyven pár tánczolta. A mulatságon a nők közül ott voltak: Stöklin Nándorné, Hódi Sománé, Botsák Ferenczné, Kollman Fülöpné, Meringer Antalné, Kosztka Ferenczné, Lörincz Istvánné, Ötvös Mihályné, Pauer Elekné stb. Továbbá: Buklalvi Milike, Struszka Józsa, Garai Mariska, Karlinszki Katicza, Wohlmaier Erzsébet, Dominik Ilka, Gobl Emma, Szieb Irma, Kollmann Berta, Senger Mariska, Krakauer Irma, Greszmann Róza, Kulifai Tinka, Brückner Lujza, Pauer Ilka, Kostka Gizella, Ötvös Mariska, Márai Vilma, Swabel Ilka stb.

HÁZASSÁG.

— **Herczka Izidor**, a Stern-féle nagykereskedőház üzletvezetője ma kelt egybe Policzer földbirtokos kedves és szép leányával, Fanny kisasszonynyal. Az esküvő a dohány-utczai kultusztemplomban volt és Kohn kitszónok magyar nyelven beszédet intézett az ifju párhoz.

— **Zseny József** halasi földbirtokos, pestmegye tiszt. aljegyző tegnap jegyezte el Szász Ilona kisasszonyt Szász Károly miniszteri tanácsos kedves leányát. Násznagyok voltak a vőlegény részéről Kolozsváry Kiss István

és Schmidt Ferencz; a menyasszony részéről Szász G ula és Bibó Dénes. Az örömünnep szükebb családi körben folyt l, s híven az ősi szokáshoz, a gyürüváltást megelőző ünnepélyes násznagyi beszédek után kedélyes lakoma következett.

TÁVIRATOK.

Zágráb, decz. 9. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az elmult éjjel az itt időző *David* volt országos pénzügyigazgatónak többen — állitólag leginkább tanulók — *macskazenét* akartak rendezni. A tüntetni készülőket azonban a felállitott őrök szétoszlatták.

Zágráb, decz. 9. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Hedervary-Khuen Károly gróf, az uj bán, ma este 8 órakor érkezik ide. A királyi biztosság megtett minden értekedést a készülő *tüntetések* megakadályozására. Valamennyi tanintézet elöljáróságát az intézet bezáratásával való fenyegetés mellett figyelmeztették arra, hogy a tanuló ifjuságot a tüntetéstől távol tartsák. A polgármester s a városkapitány erre vonatkozólag magától *Ramberg* hadparancsnoktól, kinek királyi biztosi hatalma a bán megérkeztével szünik meg, kaptak utasitásokat. *A katonaságot konszignálták.*

Zágráb, decz. 9. (O. É.) *Khuen-Héderváry* gróf horvát bán ma este 7 óra 45 perczkor a budapesti személyvonaton ideérkezett. A pályaudvart jóval a vonat megérkezése előtt nagyobbára az előkelő osztályhoz tartozó nagy közönség tölté meg. A perronon jelen voltak: az országos kormány képviseletében Mihalics osztálytanácsos diszöltönyben, továbbá Hervoics kormánybiztos és osztálytanácsos; a megye részéről: Francisci alispán, Vucsetics István kanonok, Hatz Vilmos és Josipovics Imre képviselők, továbbá Zovac városi kapitány, Rauch Géza b., Goriczay honvédőrnagy és nagyszámu előkelő személy, köztük a gróf személyes barátjai. Midőn a vonat a pályaudvarra robogott, hossantartó «zsivio» és «éljen» kiáltások hangzottak fel. A vonat megállása után *KhuenHédervary* gróf bán kiszállott a szalonkocsiból. Midőn a perronra lépett *Mihalics* osztálytanácsos a kormány nevében üdvözölte, melyre a bán rövid szavakban mondott köszönetet. Ezután a bán fentnevezettek kiséretében a fogadtatási terembe ment, hol a városi küldöttség *Hoffmann* polgármesterrel az élén félkört képezve foglalt állást. Midőn a *bán* a terembe lépett, *Hoffmann* polgármester előrelépve, őt a város nevében a legmelegebben üdvözölte. A zajos «zsivió»-k elhangzása után a *bán* a hozzá intézett beszédre tiszta horvát kiejtéssel körülbelül a következő szavakkal válaszolt: «E reám nézve oly kedves városban életem leggondtalanabb napjait töltöttem és miután most már ő felsége kegyelméből Horvátország és Szlavonia banjává kinevezve, ide visszaérkeztem, jól tudom, hogy időm nem lesz oly gondnélküli, mint előbb volt. Söt ellenkezőleg, meg vagyok győződve arról, hogy nehéz feladatok megoldása vár reám, azonban biztositom önöket, hogy örömmel és bizalommal jövök körükbe.» A bán meleg szavai lelkes «zsiviók»-kal fogadtattak és rokonszenves személye mindenkire a legjobb benyomást gyakorolta. Ezután a polgármester bemutatta a jelenvolt városi tanácsosokat és a városi kapitányt a bánnak, mire ez a jelenvoltak által követve, folytonos zsiviók és éljenzések közt *Mihajlovics* bibornok fogatjába lépett és ennek palotájába hajtatott.

Trieszt, decz. 8. *De Pretis* Amália bárókisasszony, a helytartó leánya, az éjjel 12 órakor meghal.

Trieszt, decz. 8. A «Lissa» hadihajó, a «Ferdinand Max» fregatta és az «Albatros» ágyunaszád Corfuból, valamint a «Sebenico» ágyunaszád Polából ide érkeztek.

Roma, decz. 9. *Savarese* pápai prálátus lemondott a prálátusi méltóságról és *a protestáns vallásra* tért át. A szertartást dr. *Nevin* rektor végezte a Szt. Pál templomban. *Savarese* a római egyház reformjáról művet szándékozik irni.

Róma, decz. 9. *Lovito* államtitkár beadta lemondását. A lemondás elfogadtatott.

Róma, decz. 8. Mint állitják, jövő évi január 6-ka előtt nem lesz konzisztórium.

Páris, decz. 7. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az anarchisták népgyülést rendeznek e hónap 16-án Lyonban, hová Párisból is megy küldöttség. Az éjszaka vörös czédulákat raggattak ki, melyek komoly manifesztáczióra biztatták a népet. A parlament. frakczió bizalmat fog szavazni a kormánynaki

Páris, decz. 8. Néhány hirlap a khinai követség egy levelét közli, mely a lapok azt az állitását, hogy Czeng és Ferry közt november 30-ika óta semmiféle eszmecsere sem történt, megczáfolja és kijelenti, hogy Czeng marquis deczember 5-én egy kiváló fontosságu jegyzéket nyujtott át Ferry miniszterelnöknek. Az «Agence Havas» tudni véli, hogy a khinai követség e levelének egyedüli czélja az, hogy a lapok mendemondáival szemben konstatálja, miszerint a jó viszony Czeng és Ferry közt semmiféleképp sincs megszakitva. Az «Agence Havas» jelenti, hogy a deczember 5-én a miniszterelnöknek átnyujtott khinai jegyzék nem egyéb, mint Czeng khinai követ válasza a november 30-án kelt franczia jegyzékre, mely a sárga könyvben nyilvánosságra hozatott és folytatását képezi a függőben levő alkudozásoknak.

Páris, decz. 8. A tengerészeti miniszter Tonkingból tudósitásokat kapott, melyek november 27-ig terjednek. A franczíák *kémszemléjükben Bak-Ninhoz négy kilométernyire érték*, Courbet személyesen két kilométernyi távolságra közelitette meg Sonntayt. Nov. 23-án Hai-Fong mellett egy robbanó anyagokkal megrakott naszád fogatott el. Courbet tengernagy irt Kokinkhina kormányzójának, hogy a hadmüveletek legközelebb kilátásban vannak s a megerősitések legkésőbb estére váratnak. «Gondolhatja ön — mondja e levél — hogy okunk van sietni.»

Páris, decz. 8. A *szenátus Campenon* tábornokot és *Jean Macé*-t élethossziglani szenátorokká választotta. A *kamara* mai ülésében a tonkingi hitelről szóló törvényjavaslat tárgyalását folytatta. *Delafosse* befejezte beszédét, melyben oda nyilatkozott, hogy a kormányt a béke elérhetése végett meg kell buktatni. *Renault* előadó beszédében kifejtette, hogy a jelenlegi nehézségek főoka az egyöntetü politika hiánya, mely a kabinetválságok eredménye. Beszéde végén a kért hitel megszavazását ajánlotta, mert a hitel megtagadása Khina előtt való meghátrálásként tünnék fol. Ezután még *Pelletan* beszélt, szintén a kormány ellen, mire a tárgyalás folytatása hetfőre halasztatott.

London, decz. 9. Az «Observer» szerint Japán nem fogadta el Khina amaz ajánlatát, hogy az esetben, ha Francziaország és Khina között háboru törne ki, köztük v és daczszövetség létesüljön; megigérte azonban, hogy nem fogja megengedni, hogy a franczia hadihajók a japáni kikötőkben élelmiszert és szenet szerezzenek be.

Páris, decz. 9. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A párisi grófra családi öröm vár.

Páris, decz. 8. Galibert tengernagynak egy *Zanzibarban* decz. 7-én kelt távirata jelenti, hogy a *madagaskári* franczia hajóraj a hóvak-nak a keleti partokon felállitott több hadállását szétrombolta. Egy szárazföldi csapat *szétrombolta aMaravecta erődöt*. A francziáknak egyetlen egy sebesültjök volt.

Madrid, decz. 8. A német trónörökös Sevillába utazása alkalmával a pályaudvarban a hatóságok feje voltak jelen. A trónörökös Sevillából a rendelkezésére bocsátott ágyunaszádon a Guadalquivir torkolata mellett fekvő San-Lucarba megy s itt valószinüleg egy napig fog időzni.

Sevilla, decz. 8. A német trónörökös d. e. 10 óra tájban érkezett ide és a «Madrid» vendégfogadóba szállt. A pályaudvarban a trónörököst *Montpensier* herczeg várta, ki a St.-Elene palotában lakást ajánlott föl számára. A trónörökös azonban ezt az inkognito megtartása végett nem fogadta el.

Genua, decz. 9. A német trónörököst e hó 16-ra ide várják. A trónörökös ez alkalommal is a királyi palotában fog lakni.

Barcelona, decz. 8. A német hajóraj tegnap ide érkezett.

Róma, decz. 8. A Stefani-ügynökség megerősiti azon hirt, hogy a *német trónörökös* folyó hó 17-kén vagy 18-kán Genuából *Rómába* érkezik.

Berlin, decz. 8. A hirlapok ama közleménye, mely szerint a német trónörökös Rómába utazása alkalmaval a *pápát* meg fogja látogatni, oda egészitendő ki, hogy e látogatás csak másodsorban, a trónörökös és *Umberto* király találkozása után tétethetik megfontolás tárgyává.

Berlin, decz. 8. A «*Norddeutsche Allgemeine Zeitung*» légből kapottnak nyilvánitja azt a Madridból érkezett hirt, mintha a német trónörökös Rómába szándékoznék menni, hogy a *pápát meglátogassa*. Ha a német trónörökös esetleg Rómába utaznék, ez magától érthetőleg, első sorban azért történnék, hogy az olasz királyt meglátogassa.

Róma, decz. 9. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A «Popolo Romano» megerősiti azt a hirt, hogy a német trónörökös meglátogatja Umberto királyt. A «Reforma» azt irja, hogy ha ideutazásának az a főczélja, hogy a pápát meglátogassa, akkor nagy csalódás éri, de ha főczélja a királylátogatás, ugy mellékes dolog, hogy fölkeresi-e a pápát.

Madrid, decz. 9. A Fabra ügynökség megczáfolja azt a hirt, mintha *Spanyolország* és *Németország* között valamely *titkos szerződés* léteznék. Azt hiszik, hogy Spanyolország föl fog szólittatni, hogy Francziaország és Khina közti háboru esetében a semleges államok Khinában élő alattvalóinak védelmében közreműködjék.

London, decz. 9. A Reuter-ügynökség jelentése. Angolország kijelentette, hogy *török hadihajóknak* a vörös tengeren való czirkálásába oly föltetel alatt egyezik bele, hogy azok az angol hajókkal együttesen müködjenek.

Pétervár, decz. 9. A mai Sz.-György-ünnepélyen, melyen *Nikolajevics Péter* és *Mihailovics György* nagyherczegek nagykoruakká nyilvánittattak, a czár a nagyherczegekkel együtt jelen volt. Az ünnepélyre a német nagykövet is meghivatott. A lakomán a czár a német nagykövet felé fordulva, az első felköszöntőt *Vilmos* német császárra, mint a Sz.-György-rend legidősebb lovagjára mondta.

Belgrád, decz. 9. *Milán* király *megkegyelmezett* mindamaz egyéneknek, kik a törvényszék által a banjai fölkelésben való részvétel miatt halálra itéltettek. Remélik, hogy kegyelmet kapnak ama fölkelővezérek is, kik innen vitettek el s kik folyó hó 16-án állittatnak törvényszék elé. A rendes viszonyok ezután az egész országban helyreállittatnak.

Kairó, decz. 9. A Reuter-ügynökség *Adenből* decz. 5-ikéről a következőket jelenti: *Öt század egyiptomi* katonaság *a Suakim* ellen folytatott kémszemle alkalmával a *felkelők* által megtámadtatván, erős harcz fejlődött ki, melyben *az egyiptomi katonaság teljesen megsemmisittetett*. A felkelők egy ágyut zsákmányul ejtettek.

Páris, decz. 8. Ide érkezett hirek szerint *Alexandriában* tegnap hét *koleraeset* fordult elő, melyek közt egy halálos kimenetelü volt.

Kairó, decz. 9. Az Egyiptomban lakó külföldiek vagyona után szedendő adóra nézve hirlik, hogy Angol- és Francziaországgal az egyetértés létre jött.

KÖZGAZDASÁG.

Fiume, decz. 9. Az «Aleppo» nevü Adria gőzös elindult Liverpolba 322,968 kilogr. liszt, 15,000 klgr. bab, 76,200 klgr. szilva, 30,500 klgr. rizsliszt, 28,000 klgr. papir, 5000 klgr. gyufü rakodmánynyal. «Mercia» magángőzös elindult Bordeuxba 466,780 darab dongával és ytt Orandba 525 tölgyfatörzsöt. A «Trinidad» gőzös Liverpoolból megérkezett vegyes árukkal, s a «Kerüla» gőzös üresen.

Bécs, decz. 9. A Rudolf-vasut igazgató tanácsa mai ülésében a kormánynyal az államositásra vonatkozólag létrejött egyezséget elfogadta. A szerződést a legközelebbi napokban fogják aláirni.

Bécs, decz. 8. A kereskedelmi miniszterium képviselője és a Rudolf trónörökös-vasut igazgatótanácsának küldötte között a ma tartott értekezleten teljes egyetértés jött létre a nevezett vasut államositására vonatkozó szerződés tervezete fölött. A szerződés valószinüleg jövő héten fog aláiratni. Leglényegesebb föltételek, hogy a részvények után fizetendő évi járadék 9·5 ezüst forintban állapittatik meg és a részvények 200 frtnyi teljes névértéke törlesztik.

Bécs, decz. 8. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Kedvező politikai hirekre és nagyobb fedezési vásárlásokra, valamint az ujabb járadék konvertálásáról elterjedt hirekre a mai ünnepi forgalom, igen élénk üzlet mellett szilárd tartásu volt, nevezetesen osztrák hitelrészvény és magyar járadék iránt.

12 órakor zárultak: Osztrák hitelrészvény 284.25, *magyar hitelbank* 283.52, angol-osztr. bank 107.25, unionbank 107.50, bankegyesület 104, osztrák tartom. bank 107.80 tramway 217.80, osztrák-magyar államvaspálya 311.50, Károl.-Lajos vasut 288.50, déli vasut 140, elbavölgyi vasut 197, gőzhajózási részvény 552, *magyar 4% aranyjáradék* 87.87, husz frankos arany 9.59, birodalmi marka 59.17.

Bécs, decz. 9. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Értéktőzsde.** A mai vasárnapi forgalom, daczára a bágyadt londoni jegyzésnek meglehetősen szilárd; később az alexandriai koleraesetekre csendesebb. **12 órakor zárultak:** Osztrák hitelrészvény 283, *magyar hitelbank* 282.10, angol-osztrák bank 108.10, osztr. tartom. bank 107.70, osztrák-magyar államvaspálya 310.90, tramway részv. 218.10, májusi járadék 79.15, *magyar 4% os aranyjáradék* 87.80, huszfrankos arany 9.59, birodalmi márka 59.20—59.22. *Zárlat után:* Osztrák hitelrészvény 283.10 után 283.25, *magyar 4% os aranyjáradék* 87.80 után 87.82½.

Bécs, decz. 9. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) **Gabnatőzsde.** Kevéssé élénk a fagy beálltara, az irány a new-yorki jegyzésre meg szilárduló. *Buza*, tavaszra 10.45—10.47, őszre 10.75; *tengeri*, május—juniusra 7.56; *zab*, tavaszra 7.56 köttetett; *rozs* tavaszra 8.58—8.60, őszre 8.35, évleg.

Páris, deczember 8. (Esti terménytőzsde.) *Buza* folyó hóra 25.30 frk (= 12.12 forint), januárra 25.25 frk (= 12.09 frt), első 4 hóra 25.75 frk (= 12.33 frt), márcziustól 4 hóra 26¼ frk (= 12.57 frt). — *Liszt* folyó hóra 54.60 frk (=16.45 forint), januárra 54.90 frk (= 16.54 frt), első négy hóra 55.50 frk (= 16.72 frt). márcziustól 4 hóra 56.50 frk (= 17.02 frt). *Olaj* folyó hóra 77½ frk (37.12 forint), januárra 77.75 frk (= 37.24 frt), első 4 hóra 78 frk (= 37.36 frt), márcziustól négy hóra —.— frk (= —.— frt). *Szesz* folyó hóra 46.50 frk (= 24.27 forint), januárra 47 frank (= 24.63 forint), első 4 hóra 48¼ frk (= 25.18 frt), májustól 4 hóra 50.— frk (= 26.10 frt). — Átszámitási árfolyam 100 frank vista = 47.90 frt. — Szállitási dij: Budapestről 8.27 frk (= 3 frt 93 kr.) — 7.87 frk (= 3 frt 74 kr.)

Newyork, deczember 8. (Kabelsürgöny.) *Petroleum* New-Yorkban deczemberre 9, Philadelphiában deczemberre 8⅞. — *Liszt* 3.95. *Piros őszi buza* helyben 112. (= 10.18 frt), deczemberre 111⅜ (= 10.12 frt), januárra 113⅝ (= 10.28 frt), februárra 113⅛ (= 10.28 frt), 100 kilókint. Tengeri 65½ — Gabona fuvardij imperiál-quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 4 (= 1.09 frt 100 kilókint.)

A tiszavölgyi társulat közgyülése.

— decz. 9.

Ma délelőtt tartotta a tiszavölgyi társulat rendes évi közgyülését a megyeház nagy termében. A közgyülés nem volt oly sürün látogatva mint az utolsó években tartott közgyülések és sokkal gyorsabban és simábban is folyt le azoknál. Hosszu beszédeket és érveléseket ez alkalommal nem lehetett hallani, mert a központi bizottságnak az évi jelentésben előterjesztett javaslatok minden ellenzés nélkül fogadtattak el s emeltettek határozatokká.

A közgyülést valamivel 10 óra után **Lónyay** Menyhért gróf elnök nyitotta meg, s mindenekelőtt *Fejér* Miklós és *Hegedüs* Imre osztálytanácsosokat mint a pénzügyminisztérium és *Rapaics* Radó osztálytanácsost és *Péch* József kir. tanácsost mint a közlekedésügyi miniszter képviselőit mutatta be.

Annak konstatálása után, hogy a közgyülés napja a hivatalos lapban szabályszerüen közzététetett, felolvastatott az Ér-viz szabályozó társulat nyilatkozata, mely szerint a tiszavölgyi társulatba felvétetni óhajt. Felvétetett.

A megbizások igazolása után dr. **Darányi** Ignácz titkár felolvasta a központi bizottság évi jelentését, melyből kiemeljük a következőket:

Megemlékezvén gr. *Degenfeld*-Schomberg Imrének a közp. bizottság volt tagjának s az alsó-szabolcs tiszai társulat elnökének elhunytáról, továbbá *Baross* Gábornak közmunka és közlekedésügyi államtitkárrá való kineveztetéséről, *Kovács* János központi bizottságban a pénzügyminiszter képviselőjének nyugdijaztatásáról, *Sennyey* Pál báró központi bizottsági tag lemondásáról, végre gr. *Károlyi* Sándor alelnöknek és gr. *Szapáry* István val. belső titkos tanácsosokká történt kinevezéséről a tiszavölgyi árm. és szabályozó társulatok *igazgatási szervezetéről* szóló törvényjavaslatra tér át.

Az általános vizjog szabályozására vonatkozólag tett javaslatok felsorolása után a *tiszavölgyi kölcsön állását* illetőleg bemutatja a pénzügyminisztertol nyert kimutatást s jelenti, hogy a hetes bizottság kezdettől minő kölcsönöket szavazott meg és pedig összesen 1883. deczember 4-ig 23.610,201 frt 72 krt.

A jelentés nagyobb vitát, mint föntebb már emlitettük, nem keltett. Ama részéhez, mely a tiszavölgyi árm. és szabályozó társulatok *igazgatási szervezetéről* szóló törvényjavaslatra vonatkozik:

Károlyi Sándor gróf szólt. Helyesli a törvényjavaslatot azért, mert a társulatok adminisztrativ ügye oly értelemben rendeztetnék általa, mint azt a társulat és a központi bizottság évek óta óhajtják. De van a törvényjavaslatnak igen fontos hiánya, melyen okvetlenül segiteni kell. Ez a hiány pedig az, hogy a financziális kérdést nem öleli föl, ennek rendezése nélkül pedig a mostani helyzeten gyökeresen javitani nem lehet. Intézkedni kell tehát, hogy e bajon szintén segittessék, ha máskép nem lehet, egy másik törvényjavaslattal. A mi a társulatok megterheltetését illeti, szóló a maximális megterheltetést óhajtja, de ugy, hogy az az ősi jövedelem megtámadása nélkül történjék. Miután pedig nem szeretné, hogy e tekintetben az állam atyai gondoskodása egyes miniszterek esetleges szeszélyétől függjön, törvény által kivánja az érdekeltséget a tulterheltetés ellen biztositani, s azért inditványozza, hogy a közgyülés ez iránt mindenekelőtt az illető miniszteriumhoz feliratot intézzen, s ha ennek eredménye nem volna, ugy a képviselőházhoz intézzen kérvényt.

Az inditvány, mely a központi bizottság föntebb kifejtett véleményével megegyezik, helyeslés el találkozván

Lónyay Menyhért gróf elnök kimondta a határozatot, mely szerint a közgyülés egyhangulag osztja a központi bizottság nezetét s megbizza a központi bizottságot, hogy a szükséges lépéseket ez irányban tegye meg.

A tiszavölgyi kölcsön ügyének tárgyalása előtt a pénzügyminiszteriumnak a tartalékalapra és az 1884-ik év első felében esetleg begyülendő összegek elhelyezésére vonatkozó leiratai olvastattak fel; mire

Jankovics Miklós hivatkozván arra, hogy az egyes társulatok nem értesittetnek tartozásaik állásáról, az általa képviselt társulat nevében kéri abbeli inditványának elfogadását, hogy a penzügyminiszterium a társulatokat tartozásaik és a kamatok állásáról miheztartás végett értesitse.

Az elnök felszólalása után a miniszteri leiratok a központi bizottsághoz utasittatván, Jankovics inditványa elfogadtatott.

A jelentesnek az uj kataszterre vonatkozó valamint többi része tudomásul vétetvén

Lónyay Menyhért gróf elnök utalva a bizottság tevekenységére elismeréssel emeli ki azt a támogatást, melyben a bizottság minden kérdésben az egész Tiszavölgy részéről részesült. Különösen köszöni azt a megtiszteléstt, melyben részesitették az által, hogy elnökké választották, és sajnálattal jelenti ki, hogy a változott állapotok és különösen rongált egészségi állapota miatt e tisztet tovább nem viselheti. Igéri azonban, hogy mint a társulat egyszerü tagja annak érdekeit ezentul is igyekezni fog erejéhez képest előmozditani

Ullrich Vilmos a legmélyebb sajnálkozását fejezi ki az elnök ama nyilatkozata fölött, hogy elnöki tisztéről betegsége miatt lemondani kénytelen. Meg van róla győződve, hogy az egész érdekeltség tudja, mikép ügyének rendezése szorosan össze van kötve Lónyay Mennyhért gróf nevével, a ki egyesülve másokkal nehéz viszonyok közt igyekezett azon, hogy hazánk egy része termékenynyé tétessék, s azért inditványozza, kérje fel a közgyülés a távozó elnököt, hogy ebbeli tisztét továbbra is, vagy legalább addig tartsa meg, mig a végleges rendezés be nem következik.

Károlyi Sándor gróf hasonló értelemben szólalván fel,

Lónyay Menyhért gróf kijelenté, hogy a végleges rendezésig kész az elnöki tisztet megtartani, de csak ugy, ha addig, mig egészsége helyre nem all, az ügyek vezetését az alelnök veszi át.

Dessewffy Aurel gróf hivatkozva arra, hogy ha a társulat igazgatási szervezetéről szóló törvényjavaslat törvénynye emeltetik, akkor a központi bizottság elnökét a közmunka és közlekedésügyi miniszter nevezi ki, inditványozza, hogy a közgyülés intézzen feliratot az illető miniszteriumhoz az iránt, hogy a központi bizottság elnökét ezentul is a közgyülés választhassa s a választás eredményét megerősités végett felterjeszthesse.

Az inditvány elfogadtatván, annak a miniszternél való tolmácsolása végett egy bizottság alakittatott, melynek tagjai: *Szapáry* István gróf, *Andrássy* Aladár gróf, *Dessewffy* Aurel gróf, *Csávossy* Béla, *Dániel* Ernő, *Dániel* Pál, *Majláth* József, *Horváth* Gyula és *Melczer* Gyula.

Bemutattatott az 1882-ik évi számadás, mely szerint az összes bevételek 10,913 frt 78 krt, a kiadások 5738 frt 86 krt tettek s igy a pénztári maradvány 1882. decz. 31-én 5174 frt 92 krajczárt tett.

Az 1883-ik évi költségvetés szerint az ez évi összes szükséglet 5324 frt 16 krajczárt tesz, mire fedezetül 2.129,663 hold terület után ¼ krajczárjával holdankint összesen 5324 frt 16 krajczár van előirányozva. A zárszámadás és költségvetés észrevétel nélkül elfogadtatván, felolvastatott *Szögyény* Emilnek a központi bizottság jelentésében foglalt inditványa.

Ullrich Vilmos ezzel kapcsolatban felemliti, hogy a kivetések nem hajtatnak be kellő szigorral, minek következtében a hátralékok rendkivül felszaporodnak. — E hatralékok azonban azonnal rendezhetők lesznek, mihelyt a rendkivüli fentartási költségek liquidáltatni fognak.

Fejér Miklós osztálytanácsos megjegyzi, hogy a liquidált évi fentartási költségeket eddig azért nem lehetett kiutalványozni, mert e költségek végleges megállapitása az orsz. kataszteri bizottság hatáskörehez tartozik, ez pedig e tárgyban csak szeptemberben határozott; de nehézséget okozott az is, hogy az uj kataszter életbeléptetése s liquidáczio csupán a kataszteri kiigazitas folytán előállott adótöbblet erejéig történhetik meg. Az elintézés azonban e hó végeig megtörténik. A bodrogközi társulat megnyugtatására pedig megjegyzi, hogy a 15 évi adómentesség meghosszabbitására a szükséges intézkedések megtétettek.

Dr. **Darányi** Ignácz inditványára és **Lónyay** Menyhért gróf felszolalása után a központi bizottság inditványa azzal fogadtatott el, hogy a kumulativ megtérités csak oly összegeknél történjék, a hol a tartozás egyévenkint kimutatva nincs.

Miután *Majláth* József, gróf *Károlyi* Gyula, *Szluha* Ágoston, *Harkányi* Károly és *Horváth* Gyula kilépett központi bizottsági tagok közfelkiáltással ujból megválasztattak, a közgyülés egynegyed órával tizenkettő után véget ért.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **Budapest-zimonyi vasut.** A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint az ujvidék-zimonyi vonalrészen megnyitása napjától kezdve a 2101., 2102., 2111. és 2112. sz. vonatok az Ujvidék és Pétervárad állomások között levő s előbbi állomástól 2.9 kilométer távolságra fekvő 184. sz. őrháznál személyek és uti podgyász felvétele, illetőleg leadása czéljából egy-egy perczig feltételesen meg fognak állani. Az emlitett vonatok a következő időben fognak a 184. sz. őrháztól indulni és pedig: a 2101. sz. vonat d. e. 10 óra 44 perczkor, a 2102. sz. vonat d. u. 4 óra 44 perczkor, a 2111. sz. vonat d. u. 5 óra 42 perczkor, a 2112. sz. vonat d. e. 9 óra 57 perczkor.

BUDAPESTI ÁRU- ES ÉRTÉKTŐZSDE.

— Deczember 8. és 9. —

Gabonatőzsde.

— Ünnepi forgalom. —

— decz. 8.

A *buza*-üzlet ma nagyon szilárd irányt követett. A kinálat csak mérsékelt volt, ellenben a vételkedv a malmok részéről élénk és mintegy 20,000 kilo adatott el tegnapi, söt egyes esetekben métermázsánkint 5 krral és drágább árakon. — Egyéb gabonaneműek rendkivül gyér forgalom mellett úgy árban mint irányban teljesen változatlanok. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki*: 200 mm. 78 k. 10.15 frt, 100 mm. 77.5 k. 10.07½ frt, 1500 mm. 77 k. 10.05 frt, 600 mm. 77 k. 10.10 frt, 200 mm. 76.4 k. 9.95 frt, 100 mm. 76.6 k. 9.95 frt, 400 mm. 75.8 k. 10 frt, 100 mm. 75.2 k. 9.75 frt; pótlékos, 200 mm. 75 k. 9.75 frt, 1400 mm. 77.5 k. 10 frt; mind három hóra.

Pestvidéki 1200 mm. 80·2 k. 10.20 frt, 1800 mm. 79·5 k. 10.15, 100 mm. 79·5 k. 10 frt, 2500 mm. 79 k., 2500 mm. 78 k. és 1000 mm. 77 k. 10.25 frt, mind három hétre.

Fehérmegyei 100 mm. 78 k. 10.15 frt, 800 mm. 77.8 k. 10.10 frt, mindkettő három hóra.

Becskereki 3900 mm. 75.5 k. 9.85 frt, három hóra.

Zentai 850 mm. 74.8 k. 9.82½ frt, három hóra.

Rozs 400 mm. 7.95 frt, 200 mm. 7.85 forint, mindkettő készpénzen.

Árpa 500 mm. 8.47½ frt, készpénzfizetés mellett.

Határidőüzlet gyenge forgalom mellett alacsonyabb newyorki gabnaárfolyamok következtében csendesebb irányban nyilt meg, de az üzlet folyamában ismét megszilárdult. — A forgalom kizárólag buzára szoritkozott s köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 10.06, 10.05, 10.04, 10.05 és 10.06 forintjával.

Zárlat szilárd.

Déli 12 órakor zárulnak:

Szokványbuza 1884. tavaszra	10.05—10.07
» 1884. őszre	10.35—10.38
B.-tengeri 1884. május—juniusra	6.72—6.74
Szokványzab 1884. tavaszra	7.27—7.30
Káposztarepcze 1884. augusztus-szeptemberre	14.⅝—14.½

— Vasárnapi forgalom. —

— decz. 9.

Kész áruban ma, minthogy a gabonacsarnok zárva maradt, nem volt forgalom.

Határidőüzletben szilárd irányban meglehetősen élénk magánforgalom volt és köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 30,000 mm. 10.07, 10.08, 10.09, 10.10, 10.11 és 10.10 frtjával.

B. tengeri május—juniusra 3000 mm. 6.74 forint.

Zárlat csendes, de meglehetősen szilárd.

Déli 12 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt 10.09 — 10.11—
Szokványbuza őszre	» 10.35 — 10.38—
B.-tengeri május—juniusra	» 6.73 — 6.75—
Szokványzab tavaszra	» 7.27 — 7.30—
Kaposzta-repcze aug.—szept.-re	» 14.⅜ — 14.½—

Értéktőzsde.

— Szombati forgalom. —

Decz. 8.

A tegnapi ünnepi forgalomban ugy hitelrészvényekre mint járadékokra nézve élénk vételkedv uralkodott, miután Párisból megnyugtató jelentések érkeztek s a budapest-pécsi vasut elsőbbségeinek financzirozását, illetőleg kedvező hirek keringtek. Zárlat felé kissé gyengült az irány. Osztrák hitelrészvény 285.50 és 284.10 közt ingadozván, maradt 282.90 pénz; magyar 4%-os aranyjáradék 87.72½—87.87½ közt ingadozván, maradt 87.72½ pénz, magyar papirjáradék 85.27½—85.32½ közt ingadozott; magyar hitelbank 281.50—283 közt ingadozván, maradt 282-ön.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 282.90—283, magyar hitelbank 281.75—282, magyar 4%-os aranyjáradék 87.72½—87.75, magyar papirjáradék 85.25 85.27½.

Vasárnapi forgalom.

— decz. 9.

A mai vasárnapi forgalom magasabb bécsi jegyzésekre valamivel szilárdabban nyilt meg, később azonban azokra a hirekre, hogy Alexandriában ismét kolera-esetek fordultak elő, ellanyhult. Osztr. hitelrészv. 283.80—282.90 közt ingadozván, maradt 283-on, magyar 4%-os aranyjáradék 87.85-től 87.80-ig köttetvén, maradt 87.80-on, magyar papirjáradék 85.25—85.30, magyar hitelbank 282.50—281.75.

NAPIREND: deczember 11-én.

Naptár: Hétfő. — Római kath.: Melkeades. — Prot.: Judith. — Görög-orosz: (nov. 28.) Uj István. — Nap kél 7 ó. 41 p., nyug. 4 ó. 5 p.

Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.

A magyar tudományos akadémia III. (mathematikai és természettudodományi) osztályának ülése d. u. 5 órakor.

A képzőművészeti társulat őszi kiállitása (II. sorozat) sugáruti müсsarnokában d. e. 9-től d. u. 4-ig. Belépti dij 50 kr.

Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—4.

Muzeumban: term. rajz és népismetár d. e. 9 — d. u. 1.

Muzeumi könyvtár d. e. 9-d. u. 1 óráig.

Egyetemi könyvtár d. u. 3—7.

Akademiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

Császárfürdőbe hajó indul óránkint.

Margitszigetre hajó indul óránkint

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csávolszky Lajos.**

NYILT-TÉR.

Van szerencsém tudatni tisztelt barátaimmal és ismerőseimmel, hogy tegnap d. u. óta egy izmos fiucskának boldog atyjává lettem.

Budapest, 1883. decz. 9.

Rosner H.,
tyukszemmütő, Harisbazár III. lépcső.

8386

NYILATKOZAT.

Mathéser Sámuel joghallgató urhoz czimzett levelem tévedésen alapulván, az abban foglalt gyanusitást ezennel visszavonom.

Kelt Budapesten, 1883. decz. 8-án.

Mathéser Sámuel megbizottjai mint tanuk:
Sulcz Lajos, joghallgató.
Nyiry Gyula, joghallgató.

Szieber Ödön,
joghallgató.

8379

INGYEN ÉS BÉRMENTVE küldjük (könnyen érthető) 8312

TŐZSDEI tájékozási könyvünket.

Hasznos és fontos tőkebefektetők és üzérkedőknek.

KORITZ ANTAL és Tsa bankháza Budapest, harminczad-utcza 2.

Tökéletes végeladás.

Üzletünk végleges feloszlása folytán eladjuk szőnyegekből, takarókból, függönyökből, butor-szövetekből stb. 8308

álló áru-raktárunkat sokkal a bevásárlási áron alul. — Az üzlet berendezés szintén olcsón átadandó.

Löw Ignácz és Társa

Gizellatér 2. szám (a váczi-utcza sarkán, a Mocsonyi-féle házban).

Dolinay Gyula

tisztelettel felhivja a t. közönség figyelmét **ifjusági vállalataira.**

1. Hasznos Mulattató

12-ik évfolyam.

Képes lap a mindkét nembeli olvasni szerető **ifjuság** számára. Megjelen havonkint kétszer, **40** oldalra terjedő tartalommal, diszes kiállitásban, számos **képpel**, boritékba füzve. Ujévvel **12-ik évfolyamába** lép. Az eddigi kiváló irói erők támogatják továbbra is az ifjuság e régi közlönyét, mely tizenegy év óta országszerte oly általános közkedveltségre tett szert az értelmes ifjuság köreiben. **Előfizetési ár** negyedévre **1 frt**, félévre **2 frt**, egész évre **4 frt**. — **Ingyenmellékletét** képezi a „**Magyar királyok és hősök arczképcsarnoka**“, melyből mar idáig **23** iv jelent meg, s e tömeg **65 kr. ráfizetéssel** megszerezhető. — **Uj évvel** érdekes közleményekkel **uj folyam** kezdődik.

2. Lányok Lapja

10-ik évfolyam.

Képes közlöny a **fejlettebb koru leányvilág** számára, kizárólag ifju olvasói igényeihez alkalmazott olvasmányokkal. Hogy ma, midőn a sajtó oly nagy elterjedtségnek örvend, mennyire szükséges az ifju leányok számára e folyóirat gonddal megválogatott közleményeivel, legjobban bizonyitja azon körülmény, hogy immár 9 év óta áll fent. Ujévvel **10-ik évfolyamába lép.** Megjelen számtalan szép közleménynyel, diszes **képekkel** havonkint kétszer **két iven, égszin kék boritékkal.** E lappal szintén megrendelhető a „**Magyar királyok és hősök arczképcsarnoka**“. A «Lányok Lapja» előfizetési ára: **negyedévre 1 frt, félévre 2 frt, egész évre 4 frt.** — Ujévvel rendkivül érdekes közleményekkel **uj folyam** kezdődik.

3. Magyar királyok és hősök

94 király és hős 65 kr.

a többi teljes befejezésig ingyen.

Páratlanul áll e vállalat, mely magában foglalja összes királyainkat.... az erdélyi fejedelmeket.... a kiválóbb nádorokat.... a nagy hősöket és hazafiakat. A diszes arczképekhez tartalmas élet- és jellemrajzok vannak irva. Idáig már **23 iven 94 kép és életrajz jelent meg**, és mindezt azok, kik előfizetnek a «Hasznos Mulattató» vagy «Lányok Lapjára» **65 kr. bámulatos csekély árért bérmentesen küldve** szerezhetik meg, a folytatások pedig teljes befejezésig, mint mellékletek, **ingyen** küldetnek a lappal. Jelenleg a **Mária Terézia kornál** járunk, s igy látható, hogy most már a mü gyorsan közeledik befejezéséhez, mi a közbeeső néhány uralkodó, az **1848/9-iki szabadságharcz** nagy alakjaival, a legujabb kor kiváló férfiaival s végül **Ferencz József** uralkodónk arczképével következik be. Utoljára diszes **czimlap** s áttekinthető **tartalom** jő az egészhez, hogy pompás kötetté lehessen foglalni, mely kötet a történelem képes albuma lesz. Valódi

nemzeti arczképcsarnok

Kincse a **hazafias lelkes ifjuságnak**, disze bármely háznak. Ifjusági mü ugyan, de **felnőttek** is gyönyörködhetnek e **nemzeti Pantheonban.**

Mint **karácsonyi és ujévi ajándék** különösen ajánlható. Ily olcsó és ily nagybecsü ajándéktárgy még nem létezett az ifjuság számára. — **65 krért 23 ivnyi diszes kiállitásu mü ...: a történelem 94 alakjának arczképével és életrajzával! ... a folytatások pedig ingyen! ...** Ismételten megjegyzendőnek tartjuk, hogy e történelmi mü csakis valamelyik lapunkkal együttesen rendelhető meg. **Külön semmi áron sem kapható. Könyvárusi kézbe soha nem fog adatni.... Kizárólag lapjainkkal együttesen szerezhető meg.**

Kiadóhivatal Budapest, zöldfa-utcza 32.

8362 **Dolinay Gyula,**
szerkesztő és kiadótulajdonos.

8163 **MATTONI BUDAI KIRÁLY-KESERÜVIZE**
orvosi tekintélyektől legjobban ajánlva
kapható minden gyógyszertár és ásványviz-kereskedésben.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.

Budapest, deczember 10-én.

ODETTE.

Dráma 4 felv. Irta V. Sardou.

Személyek:

Clermont-Latour gr.	Nagy I.
Clermont » tbnok	Bercsényi
Philippe la Hoche	Náday
Béchamel	Latabár
Oliva, orvos,	Szigeti I.
Morizot	Ujházi
Frontenac	Hetényi
De Meryan	Mihályfi
Valançon	Körösmezei
Narcisse	Vizvári
Cardaillhan	Benedek
Don Ignatio	Egressi
Eustache	Faludi
Guillaume	Pintér
Joseph	Tóth
Szolga	Sántha
Odette	Helvey L.
Bérangère	Csillag T.
Bároné	Molnárné
Juliet	Márkus E.
Morizotné	Lendvayné
Olga	Adorján B.
Sarah	Györgyné
Angelinné	Békessy I.
Herczegné	Császárné
Berthin kisasszony	Gaál I.
Sapllanzani	Solymosi
Crespel	Komáromi J.
Stella	Hegyi A.
Olympia	»
Antonia	»
Miklós	Sik Gizella
Luther	Mezei
András	Kassai
Cochenille	»
Ferencz	»
Nathaniel diák	Munkácsy
Vilmos »	Ujvári
Hermann »	Füredi
Antónia	Linczné
A muzsa	Vidorné

Kezdete 7 órakor.

Holnap, deczember 11-én, TUROLLA EMMA kisasszony és PEROTTI GYULA ur vendégjátékául: *GIOCONDA.*

Holnap, deczember 11-én. *Csókon szerzett vőlegény.*

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, decz. 10-én.

Hoffmann meséi.

Regényes operette 4 felv. Irta Jules Barbier. Ford. dr. Váradi Antal. Zenéjét szerzette Jacques Offenbach.

Személyek:

Hoffmann	Kápolnai
Lindorf	Vidor
Coppélius	»
Dapertutto	»
Miracle	»

VARSZINHÁZ.

Budapest, deczember 10-én.

A sevillai borbély.

Vig opera 2 felvonásban. Zenéjét szerz. Rossini.

Személyek:

Gróf Almaviva	Pauli
Bartolo	Köszeghy
Rosina	Risley L.
Bazilio	Tallian
Figaro	Fektér
Bertha	Saxlehner E.
Örtiszt	Szekeres
Fiorillo	Kiss D.
Jegyző	Réthei
Ambrozio	Ronai
Pedro	Császár

Kezdete 7 órakor.

NÉMET SZINHÁZ.

Igazgató és tulajdonos *Lesser Szaniszló.*

Budapest, deczember 10-én

Uj betanulással:

Der Störenfried

Vigjáték 4 felvonásban.

Kezdete 7 órakor.

!ORPHEUM!

hajós-utcza 27. szám alatt.

Marvelous Pooles testvérek első fellépte. **Miss Vellyn s Mr. Sperlo** ki ünő szájharmonikus és illusionista föllépte. **Pawez József** komikusfellépte. **Az excentricus comicus** quartett fellépte. **Schwarz N. Ilcna k. a.** magyar énekesnő fellépte. **A Delepierre család** xilophon-müvészcsalád fellépte. **Mayer Jeannette** bécsi énekesnő fellépte. **Jakobella k. a.** dán énekesnő fellépte. Magyar énekesnők és tánczosnők előadásai. **Emil és Lorenzo** a két kigyó ember, a hajlékonyság csodái fellépte.

Uj! DON EESPAALD és CILIAN HAYDN Uj! első fellépte.

Legujabb illusio (különlegesség).

IDŐJÁRÁS decz. 9. regg. 7 órakor.

Európában: A depresszió (756 758) Oroszországban, a nagy légnyomások (773) egyike Magyarországban, másika a kontinens nyugati részében van. Az idő Közép-Európában mérsékelt szelekkel, nagyobbodó hőmérséklettel, többnyire derüs.

Hazánkban: Különböző irányu mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet valamint a legnyomás is nagyobbodott. Az idő az észkkeleti széleken borus, helyenkint kevés havazással; a délnyugati nagyobb rész derüs, száraz. Az e hó 7-én előrejelzett hideg derülő jellegével végzéhez közeledik s változó jelleget öltve jövőre enyhébb hőmérséklettel helyenkint csapadékkal lesz.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Növekedő hőmérséklettel, változó felhőzet, helyenkint csapadékkal várható.

FRANKLIN-TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak átva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbel tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik

Tanitó levele van a kiadóhivatalban. 4885

Egy intelligens uri ember fiatal nővel levelezésbe óhajt lepni. Levelek arczképpel «A. B. 101» jegy alatt utolsó pósta Sárbogárd Fehérmegye kéretnek intézteini. 4881

Házassági ajánlat. Ezennel konkursust hirdetek szivemre, fejemre és szabadságomra. Ép, egészséges vagyok, harminczöt éves, nemes származásu, négy ezer forint évi jövedelemmel és becsületes névvel; a müvelt társaságokban élek. Sok dolgom miatt ismeretségek kötésere és hosszadalmas udvarlásokra nincsen időm feltételeim: disling vált nevelés, egészséges test, jókinézés, kifogástalan mult és legalább négy—ötezer forint évi jövedelem. Komoly ajánlatok «Konkurenczia» czim alatt e lap kiadóhivatalához küldhetők. 4886

Breloque. A levelet megkaptam, nagyon-nagyon köszönöm, mindenben mindig túlhaladja várakozásaimat. A kifejezett aggodalmak alaptalanok, ugy bizhatik bennem ha távol vagyok, mint saját magában. ha akarnám is sem tudnék felejteni, egy perczig sem. Nekem mindenem és az is marad. 4879

Egy 29 éves müvelt hajadon házasulni kiván egy biztos jövedelemmel biró müvelt egyénnel. Tanitók előnyben részesülnek. Az illető, kozományon kivül egynehány száz forint készpénzzel is rendelkezik. Komoly ajánlatok «Hymen» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4800

Polgari házasságra szeretnék lépni csinos, fiatal és nem vagyontalan izraelita nővel. Nőtlen, fiatal, jó állással biró keresztény férfi vagyok. Ajánlatok, ha lehet arczkeppel «Polgári házasság» czim alatt a kiadóhivatalba küldendők. 4870

Kedvesem. Hallgatásom oka fájdalom, fáj, hogy el hagytál. 4884

Egy jó külsejü 25 éves szerény tanitó, kinek évenkent ötszáz frt jövedelme van, házasságra óhajt lépni egy oly szerény és jó külsejü hajadonnal, ki legalább 4—5000 frt hozománynyal bir. Titoktartás mellett az ajánkozó levelek «Tanitó» czim alatt pósta restante Forró-Encsre intézendők. 4880

«Viola» Birtokában vagyok kedves leveleidnek, mit megnyugvásodra közlök: elsőt harmadnapra, utóbbit tegnap kezeltem; köszönet ezer köszönet érettök. Többet 15. Ölel csókol az, kinek szive hozzád vagyik téged sirontulig szerető szegfüd. 4883

Zenekedvelő nők és urak kéretnek egy szegeny zeneszerző müveinek kinyomatására anyagi segélyt nyujtani. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 4842

Egy 26 éves keresztény állomhivatalnok nősülési czélból egy csinos izraelita hajadonnal óhajtana ismeretséget kötni. Ajánlatok, lehetőleg arczképekkel «Hebron» czimen e lap kiadóhivatalába kéretnek. 4853

Eladás.

Egy jó vidékü mező városban 35 év óta fenálló jó forgalomal szappanyos üzlet, házzal, müszerekkel és anyaggal együtt, előhaladt kor miatt, kedvező feltételek mellett eladó, maga van, több falakkal körülvéve. Bővebbet a kiadóhivatalba. 4850

Eladó tözsde. A főváros egyik legelénkebb pontján egy kis tözsde eladó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 4844

Eladó birtok. Nyitra megyében, Köpösd-Község határában, 300 holdon felüli nemesi birtok, kastélyal, négy hold kert, gazdasági épületek, italmérési jog, hozzá korcsma. Felvilágositást ad Dr. Fekete Izidor Sárosdon, Fehérmegye, vasut állomás. — Alkuszok kizárvák. 4859

Eladó, egy 24 lóerejü tekvögéppel, 4 pár kővel, szitákkal, gabonatisztitóval, 2 pár kása-kövel ellátott gözmalom, lakás és mellek épületekkel együtt, Hevesen, — mely város hatezer lelket számlál. — Értekezhetni levél által vagy személyesen, Lipovniczky Kálmán tulajdonossal ugyanott. 4609

Jászkiséren egy szép fekvésü föld, tanyával, legelővel, mintegy ca. 60 h. terjedelemben, eladó. Bővebben a kiadóhivatalban. 6020

Budapestől 1½ órányira, vasutállomáshoz közel 56 hold nemesi birtok, uri lakházzal, kertel eladó. Bővebb értesitést a kiadóhivatal ád. 4860

Egy 6 ló erejü Richard Gareth-féle Locomobil, 42 hüvelykes kövekhez, erős malom állványnyai eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4851

Korcsmai és kávéházi rézedények 85 kr. kilója; egy szép kakadu gyönyörü kalitkával együtt 25 frt, eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 4734

Gőzmalom eladás. Egy igen jó forgalomban lévő 3 pár köre, uj, 12 loerejü lokomobillal és koptatóval ellátott gözmalomnak fele resze kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb tudositást a kiadóhivatalnál. 4774

Eladó egy urilak, a fővároshoz közel, vasut mentén egy csinos uri lakház és díszkerttel eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4829

Vétel.

Kerestetik egy ujszerkezetü használt, de azért jó karban levő velociped (bicycli). Többet a kiadóhivatalban 4866

Kerestetik megvételre Budapesten, lehetőleg a Józsefvárosban egy kisebbszerü földszintes ház. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4830

Kerestetik egy 8—12,000 frtot forgalmazó gyógyszertár bérbe vagy megvételre. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4752

Egy jó karban levő 3-mas számu ócska Wertheimféle tüzmentes pénzszekrény megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4812

Alkalmazást nyer

Vidéki füszerüzletben egy fiatal segéd szerény feltételek mellett alkalmazást nyerhet. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4804

Egy végzett és gyarolt nőtlen gazdasági irnok vidékre alkalmazást nyer. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6004

Kerestetik egy helybeli gazdasági gépüzletbe jó házból származó 2 gyakornok. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 4861

Házassági közvetitő kerestetik. Jelenkezvék Neuhauser Márkusnál Budapest Vasutcza 17 szám. 4887

Kerestetik egy helybeli nagyobb üzletbe magyarul és németül beszélő kaszirnő. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6012

Vidékre kerestetik egy szolid és csendes szakácsné, ki jól tud főzni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6016

Gyógyszerészsegéd, okleveles, routinirozott kerestetik vidéki intelligens városba, magyar és német leljes birása megkivántatik, kik franczíában is jártasak, elönyben részesülnek. Hol? megtudhatni a kiadóhivatalban. 4781

Alkalmazást keres

Egy 40 éves férfi, ki a magyar és német nyelvben teljesen jártas és ki jelenleg is mint községijegyző müködik, gyermekei neveltetése miatt óhajt a fővárosban valamely pénzintézetnél vagy kereskedőháznál mint levelező vagy könyvvivő alkalmaztatni, kivánatra nagyobb biztositékot is képes nyujtani. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4581

Egy csinos fiatal ember, római kath. vallasu, ki jó bizonyitványokkal rendelkezik, keres valamely nagyobb uri vagy gróti családnál alkalmazást, mint uraságí inas, továbbá képes ispáni teendőket végezni, minthogy abban jártas; némileg a kertészetben is képes segédkezet nyujtani. Biztositékul 100 frttal rendelkezik, január 1-én szolgálatba léphet. 4805

Egy a női ruha varrást és szabást tökéletesen értő nő, magány házaknál vagy hasonló üzletben alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4613

Egy nős, gyermektelen gazdatiszt, mar nagyobb gazdaságokat önállólag kezelt, kitünő bizonyitványokkal rendelkezik, ujévtől állást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4602

Egy fiatal nő mint gazdasszony nőtlen urhoz alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4808

Egy okl. erdész, ki minden elméleti és sok éves gyakorlati szakképzettséggel bir, és erdőrendező munkára is vállalkozik, alkalmazást keres. Ajánlatok G. J. erdész Temesvár gyárváros mérleg-utcza 4. sz. alá intézendők. 4878

Bor- és husfogyasztási adó valamint regalekönyvelőnek ajánlja magát, egy önálló fiatal ember, ki 4½ éven keresztül már alkalmazva volt. Levelek a kiadó hivatalhoz «Regale-könyvelő» czim alatt czimzendök. 4847

Egy középkoru nő, ki a gazdasszonyi teendőkben jártas, alkalmazást keres helyben vagy a vidéken. Értesités a kiadóhivatalba kéretik. 4843

Tanult erdész és vadász ki az erre vonatkozó magánvizsgákat már letette és az államvizsgára is kész. valamely nagyobb uradalomba, ily minőségben óhajt alkalmaztatni. Bővebbet a kiadóhivatal. 4864

Egy mükertész ki a virágházak melegágyak szőnyeg ágyak, fa és szöllő erdő tenyésztést, kitünően és alaposan érti, nős családos, beszél németül magyarul szlávul bajai lakos, azonnal vagy ujévre alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4871

Egy fiatal nő, ki eddig is előkelő urnál mint gazdasszony alkalmazva volt, és jó bizonyitványokkal bir, magányos urnál hasonló állást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4855

Egy takaritónő ajánlja magát egy magányos urhoz csupán lakásért; a főzést is elvállalja. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4874

Egy okl. gépész ki egyszersmind kovács, nős éves állást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4824

Ajánlkozik, egy kisasszony mint kitünő varrónő. Czim a kiadóhivatalban. 4700

Egy szolid hajadon nő házikisasszonyi vagy gazdasszonyi állást keres, háztartásban valamint a varrásban jártas. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4771

Egy mükertész, nős, 30 éves, ki három nyelvet beszél, a kertészet minden ágát és a szöllő müvelést alaposan érti, a legjobb bizonyitványokkal van ellátva, ujévtől alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban 4580

Egy 30 éves végzett magyar-óvári gazdász, ki egy kiterjedett uradalomban gyakorlott gazdászati és könyvelési tanulmányait érvényesitette; jelenleg is szüleinek birtokát kezeli, családi viszonyoknál fogva nagyobb uradalmakba kezelő gazdatiszti állomásra ajánlkozik. Magyar és német nyelvet szó és irásbelileg birja. Közelebbi értesitést a kiadóhivatalnál nyerhetni. 4623

Lakás és bérlet.

Ház kerestetik haszonbérbe. Ajánlatok «S. E.» jegy alatt a kiadóhivatalba intézendők. 6013

Egy csinosan butorozott udvari szoba a hatvaniutczában azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6007

A belvárosban egy elegánsan butoroztt utczai szoba alkofennel egy magányos urnak kiadó. Bővebben a kiadóhivatalban. 4888

Két fiatal ember január elsejére keres előszobából és szobából álló jól butorozott, külön bejáratu lakást, központhoz közel. Ajánlatok H. F. alatt kiadóhivatalhoz. 4863

Egy fiatal hivatalnok, e hó 15-től kezdve, önálló nőtöl hónapos szobát óhajt bérelni. Levelek e lap kiadóhivatalába «Jó lakó» czim alatt intézendők. 4807

Kerestetik február 1-sőre egy 3 szobából (legalább két utczai s 1 udvari szoba) előszobából, fürdőszobából, konyhából álló harmadik emeleti lakás a belvárosban, vagy annak közelében. Ajánlatok a kiadóhivatalba E. L. jegy alatt. 4783

Oktatás.

Egy a zenében és nyelvekben képzett uri nő kiván naponta pár órát mint társalkodónő egy felnőtt leány mellett tölteni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6021

An English Lady finds that she can still take another afternoon lesson — Grammer, Literature. Conversation — E. P. Office of the «Egyetértés». 4877

Egy nevelőnő, ki magyarul és németül jól beszél, francziában és zongorában pedig kezdőket is oktathat állást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4873

Alapos, gyors zongora tanitásra ajánlkozik egy fiatal nő, ki saját lakásán is ad órákat, ugyanez kitünően beszél franczíaul és németül is. Bővebbet a kiadóhivatal. 6017

Kerestetik vidékre egy nevelőnő, ki magyarul és németül beszél, jól zongorázik és a kézimunkákban gyakorolt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6005

Egy kitünő zongoratanárnő elfogad tanitás végett még egy felnőtt egyént négykezü játékban kisérni. Bővebbet a kiadóhivatal. 6018

Egy középtanodai nyugalomba lépett igazgató tanár, ki a gymnasialis, reál- kereskedelmi és polgári iskolai összes tantárgyakat, a magyar, német, latin és franczia nyelveket, festést, zongorát, éneket, szép- és gyorsirást alaposan tanitja — azonkivül családtagjai gyakorlott kisdedóvónők és az összes kézi munkát, szabást értik — óhajt egy vidéki városban, pusztán egy fi- és leány intézetet és ovodát felállitani saját költségén, mihez felsőbb engedélye van és a szükséges taneszközökkel és felszerelésekkel el van látva. Kéretnek az érdekeltek ajánlataikat e lap kiadóhivatalába küldeni, előnyben részesül azon ajánlat, mely segélyezést igér. 4571

Egy egyetemi hallgató ajánlkozik helyben gyermekek mellé, mint oktató. beszél magyarul és németül, a hegedüből is képes oktatást adni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4366

Egy joghallgató, ki több évi nevelői müködését jó bizonyitványokkal igazolhatja nevelői vagy correpetitori állást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4795

Okleveles tanitónő órákat óhajtana adni az elemi tantárgyakból, azonkivül zongora, olasz nyelv, rajz és kézimunkákból. Bővebbet a kiadóhivatal. 4491

Egy nevelőnő, ki magyarul és németül tökéletesen beszél, igen jól zongorázik, alkalmaztatni óhajt. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4418

Egy nevelőnő, ki a magyar, német és franczia nyelvet tökéletesen beszéli, a zenében előrehaladt tanitványokat is képes oktatni, alkalmazást keres. Bővebbet a kiadóhivatalban. 6014

Vidékre kerestetik egy nevelőnő, ki a felsőbb leányiskolai tantárgyakat oktatni képes és jól tud zongorázni; fizetés teljes ellátás és 20 frt havonta. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4423

Egy fiatal kisasszony, ki németül és magyarul beszél, a háztartás vezetését érti és az összes kézimunkákban jártas, jól zongorázik, alkalmaztatni óhajt mint házikisasszony vagy gyermekek mellé mint nevelőnő. Bővebbet a kiadóhivatal 4422

Egy nevelőnő kerestetik két gyermek mellé vidékre, ki a magyar, német és franczia nyelvet jól birja, továbbá kitünően zongorázik s a kézimunkához jól ért. Fizetés teljes ellátás s 360 frt; izraeliták előnyben részesülnek. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4331

Egy okl. gyermekkertésznő, ki magyarul és németül jól és szépen beszél, vidéki leányneveldében alkalmazást nyer Bővebbet a kiadóhivatalban. 5196

Különféle.

100 forintot fizetek annak azonnal ki nekem egy gazdatiszti állást szerez. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. 4882

Egy gonddal több. Meg lett mentve az elveszéstől ama látcső, mely az Isaye-féle hangverseny után (a Vigadóban) sietségből az öltözdébe hagyatott, a tulajdonos jelentse magát e lap kiadóhivatalában. 6022

Vidékről feljött keresztyén családnál három tanuló kosztra elfogadtatik. Hol? megmondja e lap kiadóhivatala. 4802

Szamárhurutban szenvedőknek biztos szer, mely pár nap alatt eltávolitja a kinokat, hogy hol kapható? megmondja a kiadóhivatal. 466

Szerény nyugdijból élő tisztviselő teljes ellátást keres magányos vagyonos nőnél helyben vagy közel vidéken. 4826

Kávéházeladás Szegeden.

Nagy forgalmu utczában igen tekintélyes üzletforgalommal biró ujonnan berendezett kávéház összes fölszereléseivel együtt kedvező föltételek mellett eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal Schön Adolf urral Szegeden iskola utcza. 8381

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen **legöregebb és legismertebb rendelési intézet**, a hol a tudomány legujabb vivmanyai a legbővebb tapasztalatokkal párosulva értékesittetnek, legmelegebben ajánlható. 8191

Dr Leitner

40 év óta fennálló rendelési intézetben, Budapesten, dob-utcza 18. **titkos betegségek, tehetetlenség**, önfertőzés, fehérfolyás levélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: reggel 6—9-ig, d. u. 1—5-ig, este 7—10-ig.

5 akó viz és 5 kr áru szén!

Aki egy ilyen **WEYL-féle fütthető fürdőszéket** vásárol — benne naponként legnagyobb kényelemmel fürödhetik melegen. **Árjegyzék ingyen és bérmentve. L. WEYL**, cs. k. szab. tu ajd. Bécs, Stadt, Kärntnerring 17. **Kádak, zuhanykészülékek, closetek, jégszekrények, sörhütök, stb.** mindig vannak készletben. 8310

10891/369 sz.

HIRDETMÉNY.

Szabadka sz. kir. város közönségének f. 1883-ik évi 10891/369 szám alatt hozott határozatával a légszeszvilágitás berendezése s illetve 500 közutczai lámpának légszeszszel leendő világitása elrendeltetvén, vállalkozni szándékozók ezennel felhivatnak, miszerint ez érdembeni irásbeli ajánlataikat és szerződési vázlatukat jövő 1884 évi január 20-ig a városi tanácsra czimezve annál bizonyosabban benyujtsák, minthogy az ezen határnapon túl benyujtandók figyelembe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik ezen felül, hogy a város térrajza a városi épitész mérnöki hivatalnál naponta előzőleg is megtekinthetők.

Kelt, Szabadkán, 1883 évi deczember hó 5-én.

MUKITS
polgármester.

8382

Huzás már decz 15!

IGÉRVÉNYEK

Magyar **sorsjegyekre** egész **3** forint, fél **1¾** « és bélyeg.	a cs. kir. szab. földhitelintézet **3 százalékos zálogkölcsön-sorsjegyeire** csak *1 forint* és bélyeg.
Fönyeremény o. é. 120.000 frt.	**Fönyeremény o. é. 50.000 frt.**

Csak Bécs Strobelgasse 2. **A „MERCUR"** **Cohn Ch.** Wollzeile 10. **kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete.** 8377

Pályázat.

Az Esterházy herczegi összes javak zárgondnokságának központi igazgatósága egy erdőrendezési gyakornoki állomást óhajt az igazgatóság kerületében betölteni.

Ez állomáshoz a következő járandóságok vannak kötve:

a) hatszáz — 600 — frt rendes évi fizetés;
b) egyszáz — 100 — frt lakbér;
c) külső munkák eseteiben egy forint ötven krajczár — 1.50 — napidij.
d) a fuvarbérnek a hgi háznál fönnálló szabályok szerinti fölszámithatása.

Ez állomásért a siker reményével csak oly **nőtelen** egyének pályázhatnak, a kik
a) feddhetlen életüek;
b) az erdőakadémiai tanfolyamot teljesen és jó sikerrel bevégezték;
c) jól beszélnek és irnak magyarul és németül.

Megjegyeztetik, hogy azok, a kik az erdészeti államvizsgát is letették vagy kimutatni képesek, hogy az erdőrendezés terén már gyakorlatilag is müködtek, a többiek fölött előnyben fognak részesülni.

A fönt elősorolt kellékeket bizonyitó okmányokkal fölszerelt és sajátkezüleg irt folyamodványok alulirt igazgatósághoz legkésőbb 1884. január 15-éig küldendők be.

Kismarton (Sopron megye) 1883. deczember 2-án.

Esterházy herczegség javai zárgondnokságának központi igazgatósága.

8387

A sápkór és vérszegénységet legjobban gyógyitja a Fer Bravais (Bravais concentrált vascseppei) rendszeres használat mellett. Ez visszaadja a vér egészséges szinét, melyet a betegség által elvesztett. — Raktár Budapesten: Török J. gyógysz. királyutcza

W IESE TIVADAR és Társa

ajánlják **pénzszekrényeiket** BUDAPESTEN, dob-utcza 1. sz.

Legolcsóbb és legszolidabb tüz- és betörés elleni gyártmány.

Névcsere ellen óvjuk a közönséget.

Képes árjegyzékek ingyen.

Legalkalmasabb

KARÁCSONYI AJÁNDÉK!

az én uj szerkezetü **fürdő-zsöllyém** szabadalmazott **fütő-készülékkel** melynél a vizet 30 percz alatt egy nagyon sikerült tüzszabályozó által, tetszés szerinti fokig felforralni és szabályozni lehet. **Ára 20 frt.** A legelegánsabb finoman márványozva, diszitéssel és aranyozással, **ára 28 frt. — Fürdő-zsöllye** fütés nélkül **12—15 frt.**

Ezenkivül ajánlok minden kigondolható **fürdő-berendezést**, vizvezetékkel és anélkül, büz nélküli **házi- és szoba-árnyékszékeket**, százféle **más czikkel**, melyek ajándékul különösen alkalmasak, elismert szolid kivitelben.

STEINER M. 8350
a cs. kir. szabadalm. fürdő-készülékek gyárosa
Bécsben, II., Táborstrasse 29, a cs. k. posta mellett.
Legujabb árjegyzé , több mint 100 képpel, bérmentve.

Egy jó csepp

mint **karácsonyi és ujévi ajándék** nagyon ajánlható.

TEUTSCH B. JÓZSEF kitüntetett erdélyi **hegyi boraiból** *Segesvárott.* **BUDAPESTEN:**

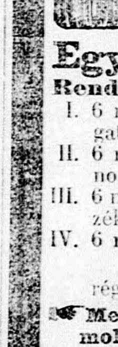

Vámosy Lajos

bor-, pezsgö-, likör-, rum- és teakereskedésében **IV., sugár-út 2. Fonciére-palota**

Egy elegáns ajándékkosár

Rend	magában foglal:	
I.	6 nagy bout. asztali bor, három válogatott faj	frt 5.—
II.	6 nagy bout. csemegebort nagyon finom jelzékben	frt 8.40
III.	6 nagy bout. csemegebort 6 finom jelzékben	frt 6.—
IV.	6 nagy bout. fehér és vörös **gyógybor** régi, legnemesebb minőség	frt 9.—

Megrendeléseknél elégséges a római számokkal jelzett rend megnevezése.

Vidéki megrendelések utánvét mellett pontosan teljesittetnek. 8383

334
Ch. 1883

Pályázati hirdetmény.

Halas rendezett tanácsu városnál, 55/1883. sz. a. közgyülési határozattal felállitani rendelt adó-ügyi **jegyzői**, és adóhivatali **ellenőri** állásra ezennel pályázat nyittatik. Minek folytan felhivom mindazokat, kik a jelzett állomások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. I. tcz. értelmében felszerelendő kérvényeiket hozzám folyó évi deczember hó 27-ik napjáig adják be.

Tudomásul megjegyeztetik, hogy a jegyző évi fizetése 450 frt, az ellenőré pedig 400 frtban van megállapitva.

Halas 1883. deczember hó 6-án.

Vári Szabó István
polgármester.

8380

SÁRKÁNY

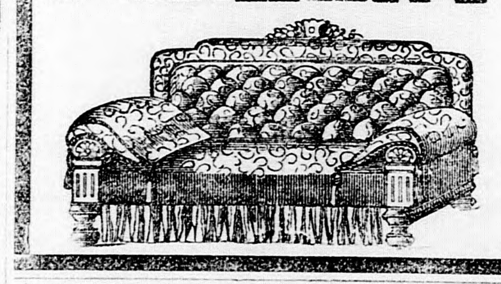

BIZOMÁNYI BUTOR-CSARNOKA

(Honi gyártmány) BUDAPESTEN,
Gizellatér 3. sz. I. emelet a Deák-Ferencz-utcza sarkán ajánlja a magas uraságoknak és nagyérdemü közönségnek csarnokában elsőrendü **hazai asztalos és kárpitos mesterek közremüködéseikkel nagyszerü választékban elhelyezett elegáns salon-, ebédlő-, háló és fogadó-termek butorait**, ugyszintén **polgári kiházasitásokra** készitett **egyszerü** de **szolid asztalos és kárpitos butorokat**. — Nagy készlet legujabb divatu izlésteljesen kiállitott **szalongarniturákból atlasz, selyem, bársony, burett, crapp szatin és juttaszövetekből rendkivüli olcsó árak mellett.**

Feljárat a Gizella-téri oldalról 3. sz. alatt.
A butorcsarnok esti 7 óráig nyitva van. 7776

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

„A VÁLLALKOZÓK LAPJA"

V-ik ÉVFOLYAMÁRA.

Mutatványszámokat kivánatra küld a **KIADÓHIVATAL.**

8373 Budapest, IV. ker., molnár-utcza 9.

Tévedések kikerülése végett kérjük czimünket figyelembe venni.

Első Magyar Asztalos-Társaság.

BUDAPEST, V. ker., Lipótváros, József-tér 1. szám.
Az „Osztrák-Magyar Bank" mellett.

Minthogy t. vevőinknél a **hazai butoripar terén** oly mérvü támogatásra akadtunk, hogy vevőink jelentékeny szaporodását örömmel észleltük, indittatva éreztük magunkat **asztalos- és kárpitos gyári müh elyeinket raktárral együtt** nagyobbitani, mit a magas uraságok és a t. cz. közönség tudomására hozunk és továbbra is **hazafias támogatását kérjük.** Mint legjobb **asztalos- és kárpitos-munka készitők** biztositjuk az általunk készitett áruk **szilárdságát**, és bátorkodunk a t. cz. **butorvásárló közönségnek** dusan felszerelt **butorraktárunk** megtekintését legjobban ajánlani. Árusitunk **készpénz** mellett:

1 hálószoba: 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény, 1 mosdószekrény **125** frttól feljebb.

1 ebédlő: 1 kredencz, 1 asztal, 6 ebédlőszék, 1 trummeau és tükör **125** frttól feljebb.

1 szalonberendezés: 1 pamlag, 4 kisebb 2 nagyobb zsöllye crêpeből vagy juttából, 1 consol márványnyal és tükörrel, faragott, 1 szalonasztal, 2 ablakfüggöny és drappéria **125** frttól feljebb. — Továbbá dús választék szekrényekben ágyakban, consolokban, tükrökben, ezüst-szekrényekben és könyv-szekrényekben, valamint rips, jutta, selyem, atlasz, pluch és bársony-garniturákban és pamlagokban, drágább és olcsóbb fajuakban. 8241

Legfinomabb hálószoba és ebédlőberendezések tölgy-, diofából és boulból. — Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. — Vidéki megrendelések **10%-nyi felpénz mellett teljesittetnek.** Csomagolásért 4% Gyártmányunk jóságáért kezeskedik.

AZ ELSÖ MAGYAR ASZTALOS-TÁRSASÁG *régi jó hirneve*
V. ker. Lipótváros, Józseftér 1. sz, az osztrak magyar bank mellett.

Tévedések kikerülése végett kérjük czimünket figyelembe venni.

ELSŐ CS. KIR. SZABADALMAZOTT
DUNA-GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG.

HIRDETMÉNY.

A személyhajók közlekedése Budapest és Győr között megszüntettetik, utolsó hegymenet decz. hó 8-án; utolsó völgymenet decz 9-én.

Harta, Szalk és Apostag állomások is egyuttal megszüntettetnek.

Decz. hó 9-én a helyihajók csakis a plébániatemplom és Ó-Buda között közlekednek, a vámpalota és császár-fürdői állomások nem érintettnek.

A tétényi helyi kikötés, ugymint a kikötés a déli vasutnál Promontoron beszüntettetik és a hajók a fő-kikötő helyen fognak megállani.

Budapest, 1883, deczember hó 7-én.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.

A karácsonyi ünnepekre

8265 ajánl **SALVARI N. Trieszthen,** válogatott legfinomabb érett, jeruzsálemi narancsot 15—20 darabot 1 frt 90 krért. — Messinai narancsot vagy czitromot 35—45 darabot 1 forint 90 krért. 5 kilos kosárban (fagyás elleni tengeri fübe göngyölgetve) póstabér-, csomagolási dij- és vámmentesen. — 3 kosár átvételénél (egy czim alatt) és a pénz előleges beküldése mellett, kosaranként 10 krral olcsóbb.

Főurak és nagybirtokosoknak

jószágaik igazgatására ajánja magát egy legjobb korban levő s magyaróvári gazdasági akadémiai oklevéllel biró keresztény házas családos férfi, ki husz évig a gazdasági pályán müködik, és az utolsó hat év alatt mint központi jószág-igazgató, jelenleg is egy több uradalmat magában foglaló nagybirtok igazgatását teljes jövedelem emelés sikerével vezeti, és a gazdászat, erdőgazdaség s gazdasági ipar- és gyártás minden ágában a számvitel minden rendszerében jártas.

Bizonyitványain kivül több főur és te intélyes testület ajánlására támaszkodhatik és elismerést okmányilag igazolhat.

Tudakozások **Herczeg János** ügyvéd urhoz (Budapest, IV., sebestyéntér 7. sz. a.) intézendők, ki részletes értesitéssel szolgáland 8371

Üzlet megnagyobbitás következtében egy **«Escher Wiss»**-féle 24 ló erejü

GŐZGÉP

teljes felszereléssel, mely egy kissebb berendezésü gőzmalom-fürész tégla vagy szeszgyárnak üzembe vételére legelőnyösebben felhasználható, jutányos ár és feltételek mel lett eladó. Bővebb felvilágositás szerezhető Kún-Szt.-Mártonban Bozoky Józsefnél 8342

KOPASZSÁG,

a haj szürkülése és korpaképződés ellen a naponta érkező bizonyitványok és köszönetlevelek tanusága szerint egyedül csak **Dr. Moras TANNIN-OLAJA** bizonyult kitünő szernek.

Tisztelt gyógyszerész ur! Kérek még egy üveg dr. Moras-féle Tannin-olaj szives beküldését, A haj kihullása elmult, és sürü hajnövés észlelhető. Bécs, 1880. január 5-én. *Wagner Vilmos.*

Fürst József gyógysz. ur Prágában. Szerencsésnek érzem magamat önt arról értesiteni, hogy dr. Moras Tannin-olaja a haj kihullását, mely nálam már két évig tartott, megszüntette. Remélem, hogy e szer segitségével sikerülni fog szép hajamat ismét visszanyerhetni. Marienbad, 1879. évi augusztus 18-án. *Jarimba Mária.*

Tekintetes ur! Mint 30 éves fiatal ember már kopaszfejes lenni, épen nem kellemes. Ha dr. Moras Tannin-olajját nem használtam volna, ma fiatal aggastyán volnék. E szer néhány hét alatt csodákat vitt véghez nálam, mit mindazok, kik engem ismernek, bizonyithatnak. — Bukova, 1880. január 3-án. *Drtikel Jaroslav,* jószágigazgató.

Kapható 1 és 2frtos üvegekben Budapesten **Török Józsefnél**, király-utcza 12. Pozsonyban **Pistori Felixnél**, Temesvárott **Tarczay István** 6946

Az olvasás nem árt!

Csak egyszer 100 esztendőben

jön egy ily rendkivüli kedvező, az üzletvilágban még eddig nem volt alkalom, hogy az üzlettől való visszavonulás végett ily mesés, hihetetlen olcsó árért, t. i.

csak 1 frtért

azaz csak egy forintért darabonként

5475 drb bő női őszi- és téli nagy kendők

kaphatók. Szükségtelennek tartom, e világhirü női kendőket még különösen ajánlani, mert csak egy tekintet az 1 frt potomárra, egy tekintet a kendők gyöngyörü szinváltozatára, s minden különös dicsérés szükségtelenné válik. Az összes kendők nigl-gyapotból, a legdivatosabb szinekben és mintákban vannak készitve és pedig: **piros, skót, török, fehér-carro, háromféle szürke, barna, vörös, fakószinü, kék, fekete, koczkás** és **szivárvány szinben.**

Miután a gyapju és a munkabér talán többre becsültetvén, mint az egész kendőért számittatik, azonkivül pedig minden hölgynek, akár szegény, akár gazdag, leánynak és asszonynak egy kendőre szüksége van; továbbá, miután egy ilyen kendő a legalkalmasabb ruhadarab, mert ez a **házban, az utczán, sétálás és utazáskor** nélkülözhetlen, minden hölgy saját hasznára és előnyére arra figyelmeztetik, hogy megrendelését minél előbb beküldeni sziveskedjék, mert e hirdetés első megjelenése után rendkivül sok megrendelés érkezvén be, a készlet nemsokára ki lesz meritve.

Aru csak készpénz vagy utánvét mellett küldetik. Czim:

Erste Wiener
DAMEN-TÜCHER MANUFACTUR
Wien, grosse Schiffgasse Nr. 27.
Rabinowitsch. 8344

8288

JAPÁN.

Uj szállitmány érkezett.

ID. VANEK J.
Japáni ritkaságok szállitója Budapest koronaherczeg (uri)-utcza 3. sz, párisi házzal szemközt.

Ajánlja gyönyörü **porczellán, satzuma** és **cloisonne-vázák** valamint **ti lak** dús raktárát. **Teadeszkák (tálczák)** gaz lag aranyhimzéssel; nagy választék **szelenczék, etagérek asztalok** és **japáni régiségek, stb.** stb.

DEÁK JÁNOS FIA

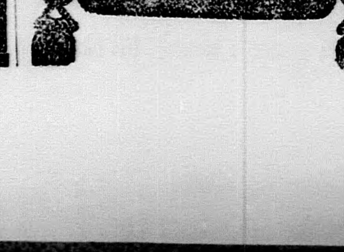

szörme- és szücsáru raktára, Budapesten koronaherczeg-(uri-)utcza, szerviták palotája, ajánlja a **téli idényre** a legujabb **franczia** és **angol** divatlapok szerint dusan felszerelt raktárát ugyszintén nagy választékát **lyoni selymekben, bársonyban, sajtolt selyemben, mattelassieban, kammgárban, cheviotban, tricotban, és posztóban;** továbbá **uri** és **női bundákban** és pedig **uri utazó bundákban** valódi erdélyi béléssel 35 frttól 75 frtig; **sopp-bundákban** 70 frttól 150 frtig; **uri városi bundákban,** 60 frttól 200 frtig; **nőknek selyemből, bársonyból nyesttel vagy nyuszttal** prémezve 140 frttól 350 frtig; **skunksal prémezve** 70 frttól 200 frtig; **mattelassée női bundákban** 60 frttól 180 frtig; **faille-bundákban** 50 frttól 120 frtig; **posztóbundákban** 40 frttól 150 frtig; **kammgár bundákban** 40 frttól 140 frtig; mindennemü **női karmantyukban, kül és belföldi** börökből 2 frttól 100 frtig; **prémgallérok** 3 frttól 70 frtig. Mindennemü prémek méterszámra kaphatók. Megrendelések a legrövidebb idő alatt, pontosan teljesittetnek. **Az áruk valódiságáért kezesség.** 7965

Sorsjegyek és értékpapirok részletfizetés mellett.

Értesitjük a t. közönséget, hogy a

Kereskedelmi takarék- és hitelszövetkezet
(Budapest, Gizella-tér 2. sz. I. emelet)

a mai naptól kezdve sorsjegyeknek és értékpapiroknak részletfizetés melletti eladását az 1883. évi XXXI. t. cz. rendelkezése szerint üzletkörébe vonta.

Hivatalos órák dél [illegible] 4—5 óráig.

AZ IGAZGATÓSÁG:

Dr. Herich Károly elnök — **Peterdy Lajos** vezérigazgató — **Lovag Fal... Zsigmond** alelnök. 8193